

دفترچه شماره (۱) (دروس اجباری)

صبح جمعه
۱۴۰۲/۶/۲۴

آزمون ۲۴ شهریور ماه ۱۴۰۲

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	۱	
جامعه شناسی	۷	۶	۵	۳	۲	
روان شناسی	۸	۶	۵	۳	۲	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۱	
فلسفه یازدهم	۷	۶	۴	۲	۱	
اقتصاد	۷	۶	۵	۲	۱	

مدت پاسخ گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	روان شناسی	اجباری	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	عربی، زبان قرآن (۲)	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اقتصاد	اجباری	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونده‌جانی، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، فرشید کریمی	ریاضی و آمار
سیدعلیرضا احمدی، محمدامین داداش‌فام، سید علیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، امیرحسین کاروین	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی	روان‌شناسی
محمود بادبرین، امیرحسین پورخنجر، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سیدمحمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی	عربی زبان قرآن
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌پقا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
نسرین جعفری، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، زهرا محمدی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	مائده مؤمنی	مائده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاداسفنگره	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار
(سری‌های زمانی)
صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰

۱- با توجه به نمودار سری زمانی زیر متوسط بارندگی شهر مورد نظر در هفته گذشته تقریباً چند میلی‌لیتر است؟

(۱) ۱۴

(۲) ۱۴/۵

(۳) ۱۶

(۴) ۱۶/۵

۲- کدام گزینه یک سری زمانی نیست؟

(۱) دمای بدن بیمار هر ۶ ساعت یکبار.

(۲) تعداد قبولی‌های یک مدرسه در کنکور هر سال در ۱۰ سال اخیر

(۳) تعداد مشتریان یک تاجر برحسب مدت زمانی که صرف بازاریابی می‌کند.

(۴) تعداد بطری‌های آب فروخته شده در یک دکه در هر روز در هفته گذشته

۳- با توجه به جدول زیر تخمین داده به کمک درونیابی خطی در $t=11$ کدام است؟

t	۸	۱۰	۱۲	۱۴
y	۱۷	۲۱	۲۷	۲۳

(۴) ۲۶

(۳) ۲۳

(۲) ۲۵

(۱) ۲۴

۴- جدول زیر تعداد فروش محصولات فروشگاه در بعضی ساعات یک روز را نشان می‌دهد؛ اگر درونیابی تعداد فروش کالا در ساعت ۱۴ برابر ۲۰۰ باشد،

k کدام است؟

ساعت	۸	۱۲	۱۶	۲۰
تعداد فروش محصولات	۱۵۰	k	۲۲۰	۳۰۰

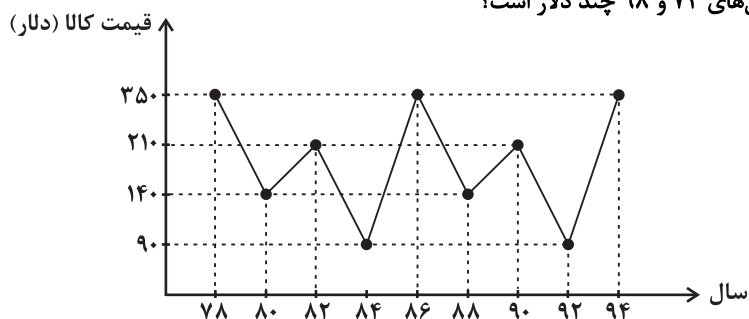
(۲) ۱۷۰

(۱) ۱۶۰

(۴) ۱۹۰

(۳) ۱۸۰

۵- با توجه به نمودار سری زمانی زیر، اختلاف قیمت این کالا در سال‌های ۷۴ و ۹۸ چند دلار است؟

(۱) ۲۶۰

(۲) ۷۰

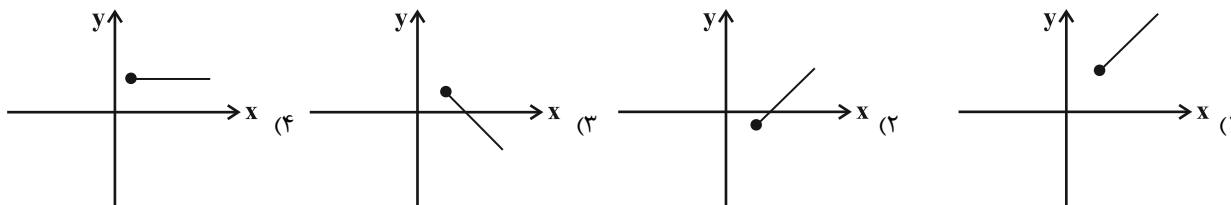
(۳) ۱۴۰

(۴) صفر

محل انجام محاسبات

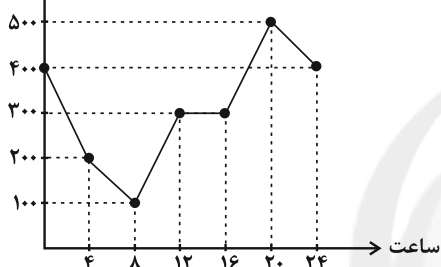
۶- میزان فروش کارخانه‌ای در ۷ سال متوالی به صورت زیر است، نمودار خط برون‌یابی میزان سود این کارخانه برای سال‌های آینده کدام است؟

سال (x)	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
میزان سود بر حسب میلیارد تومان (y)	۳	۴	۷	۱۲	۱۳	۱۴	۱۷

۷- نمودار زیر میزان مصرف برق منطقه‌ای از تهران را در طول هر ۴ ساعت از شبانه‌روز نشان می‌دهد. با فرض اینکه مصرف شبانه‌روز از نمودار این الگو پیروی کند، میزان مصرف برق در ساعت ۶ عصر روز هفتم چند کیلووات ساعت است؟

میزان مصرف برق
(کیلووات ساعت)

(۱) ۳۵۰

(۲) ۴۰۰

(۳) ۳۰۰

(۴) ۳۸۰

۸- نرخ تورم کشوری در فاصله زمانی ۲ سال، مطابق جدول زیر است. برون‌یابی نرخ تورم در چه سالی برابر ۵۸ است؟

سال (x)	۲	۴	۶	۸	۱۰
تورم (y)	۸	۱۱	۱۳	۱۸	۳۰

(۲) ۲۲

(۱) ۱۶

(۴) ۱۸

(۳) ۲۰

۹- نرخ تورم هر دو سال یکبار در یک کشور مطابق جدول زیر است که در آن a مقداری مشخص بوده و درون‌یابی خطی در سال ۹۵ برابر ۳۰ است. مقدار a کدام است؟

سال	۹۰	۹۲	۹۴	۹۶
تورم	۱۸	۲۴	a	۳۶

(۴) ۳۰

(۳) ۲۸

(۲) ۲۶

(۱) ۲۴

۱۰- یک مغازه دار تعداد دبه‌های ماست ۱/۵ کیلوگرمی فروخته شده در فاصله زمانی ۵ روزه را از روز اول ماه ثبت کرده است. با توجه به اطلاعات ثبت شده

میزان ماست فروخته شده در روز نهم چند کیلوگرم تخمین زده می‌شود؟

روز	یکم	ششم	یازدهم	شانزدهم	بیست و یکم
تعداد دبه های ماست	۱۰	۱۳	۱۸	۹	۱۱

(۴) ۲۴

(۳) ۲۲

(۲) ۱۷

(۱) ۱۶

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فصل چهارم

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

+ کارگاه تحلیل فصل چهارم

صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۸

۱۱- کدام گزینه در مورد شعر سبک هندی نادرست است؟

- (۱) کاربرد ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ در اشعار این دوره رایج است و شاعران بیشتر به معنی توجه دارند تا به زبان.
- (۲) می‌توان گفت در مجموع، آرایه‌های بیان در شعر این دوره کمتر از آرایه‌های بدیع استفاده می‌شدند.
- (۳) تکرار قافیه در قالب شعری مسلط این دوره، مانند سبک عراقی، امری رایج است.
- (۴) قالب حقیقی شعر سبک هندی مفردات است، اما شاعران این تک‌بیت‌ها را با قافیه و ردیف به هم گره می‌زدند و در قالب غزل ارائه می‌کردند.

۱۲- عبارت کدام گزینه در خصوص اوضاع ادبی دوره پیدایش و رواج سبک هندی درست است؟

- (۱) شعر در این دوره محدود به دربارها شد و از دسترس عامه خارج گشت.
- (۲) حکومت صفوی از اشعار مدحی و درباری و عاشقانه حمایت می‌کرد اگرچه با آموزه‌های سنتی عرفانی در تضاد بود.
- (۳) سبک هندی از اوایل قرن یازدهم تا اوایل قرن دوازدهم هجری قمری در تاریخ ادبیات فارسی رواج داشت.
- (۴) شاعران در این دوره به موضوع‌هایی مثل اندرز، مضمون‌آفرینی و باریک‌اندیشی روی آوردند.

۱۳- کدام بیت فاقد کنایه است؟

- (۱) همیشه تشنه لب خون ما بود بیدل / چو شیشه هر که به دست آورد دل ما را
- (۲) روی سرخ خویش را کرد از تهی مغزی سیاه / چون عقیق ساده دل هر کس که صاحب‌نام شد
- (۳) مرگ چون موی برآرد ز خمیرت آسان / گر چو جوهر به رگ و ریشه فولاد روی
- (۴) ای دل تو ز هیچ خلق یاری مطلب / وز شاخ برهنه سایه‌داری مطلب

۱۴- در کدام بیت هر دو آرایه «کنایه و تشبیه» به کار رفته است؟

- (۱) جمال گل گواه آمد که بخشش‌ها ز شاه آمد / اگرچه گل بنشناسد هوای سازواری را
- (۲) عاشقان را گر به آتش می‌پسندد لطف دوست / تنگ‌چشمم گر نظر در چشمه کوثر کنم
- (۳) ما در پیاله عکس رخ یار دیده‌ایم / ای بی‌خبر ز لذت شرب مدام ما
- (۴) نگه محو جمال اوست اما چشم آن دارم / که دل هم قطره اشکی گردد و بر چشم تر پیچد

۱۵- کدام بیت دارای وزن دولختی می‌باشد؟

- (۱) گرچه غمت کرد چو مویی مرا / فارغم از عشق تو یک موی نیست
- (۲) شایدم گر جان و دل از دست رفت / ایمنم اندی که در زنه‌ار توسست
- (۳) نبود حزین از آنم به زلال خضر ذوقی / که برات عمر باقی به قدح نوشت ما را
- (۴) مده ای ماه کسی را شکری / که شکر هست زبانی که تو راست

۱۶- وزن بیت زیر کدام است؟

«من بین دو در مانده واجسته و درمانده» تا خود چه کند شعرم این را که معمایی ست»

(۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (۲) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(۳) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۱۷- کدام مصراع در وزنی دوری سروده شده است؟

(۱) وفا و عهد نکو باشد ار بیاموزی (۲) زکاتم ده که مسکین و فقیرم

(۳) نه چون رخ رنگینت گل در چمنست باشد (۴) دل به رغبت می سپارد جان به چشم مست یار

۱۸- کدام بیت در وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است؟

(۱) تا ز شراب شوق تو دل بچشید جرعه‌ای جمله پند زاهدان از پس گوش می‌زند

(۲) روز مرا دیدن تو شب غم ببریدن تو از تو شبم روز شود همچو نهاری صنما

(۳) روی تو را در فروغ دید نشاید از آنک ز آتش رخسار تو تاب بصر می‌رود

(۴) گر بکشند از گناه عشق تو ما را باز نگردیم از این طریق که هستیم

۱۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست

(۲) چنان به دام تو الفت گرفت مرغ دلم که یاد می‌نکند عهد آشیان ای دوست

(۳) گرم تو در نگشایی کجا توانم رفت به راستان که بمیرم بر آستان ای دوست

(۴) دلی شکسته و جانی نهاده بر کف دست بگو بیار که گویم بگیر هان ای دوست

۲۰- بیت زیر با کدام بیت تقابل مفهومی دارد؟

«وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب» بر دولت آشیان شما نیز بگذرد»

(۱) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی برکند چون تو را نوح است کشتیان ز طوفان غم مخور

(۲) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور

(۳) صورت و نقش جهان کان است و معنی گوهرش چون تویی گوهرشناس ای گوهر کان غم مخور

(۴) نوعروس خوشدلی در پرده اندوه هجر بیش از این از ما ندارد روی پنهان غم مخور

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

فصل چهارم
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
+ کارگاه تحلیل فصل چهارم
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۷

۲۱- کدام گزینه در رابطه با اوضاع ادبی قرن‌های پنجم و ششم هجری نادرست است؟

- ۱) در نتیجه میسر بودن تحصیل علوم دینی و ادبی، آشنایی ادیبان با زبان و ادبیات عرب بیشتر شد.
- ۲) جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی و خاقانی از شاعران ناحیه شمال غرب ایران بودند که سبک شعر را از سایر نواحی ایران متمایز ساختند.
- ۳) در این دوره زبان فارسی در هندوستان و آسیای صغیر یعنی در نواحی شرق و غرب بیرون از ایران گسترش یافت.
- ۴) بدبینی شاعران به دنیا و بیان ناخرسندی فرزندان از اوضاع زمانه خویش از مضامین برجسته شعر این دوره است.

۲۲- کدام بیت از لحاظ قلمرو فکری در تقسیم‌بندی شعر سده‌های پنجم و ششم نمی‌تواند قرار بگیرد؟

- ۱) مرا ز غیبت خاقانی و خریش چه باک
- ۲) به یکی جان نتوان کرد سؤال
- ۳) تنم چون رشته مریم دوتا است
- ۴) ازین قصیده نمودار ساحری کن از آنک
- چون او به نزد دل من کم از جوی سنجد
- کز لب لعل تو یک بوس به چند؟
- دل‌م چون سوزن عیسا است یکتا
- بقای نام تو است این قصیده غرا

۲۳- آرایه‌های روبه‌روی همه ابیات «کاملاً» درست است؛ به جز:

- ۱) صائب این آن غزل حافظ شیرین‌سخن است
- ۲) سر زلفت ظلمات است و لب آب حیات
- ۳) روزی اندر خاکت افتم و به بادم می‌رود سر
- ۴) کرده‌ام چشم از سرشک لاله‌گون چون جام می
- کای صبا نکه‌تی از خاک ره یار بیار (تضمین - استعاره)
- در سواد سر زلفت به خطا می‌نگرم (جناس - تلمیح)
- کان که در پای تو میرد جان به شیرینی سپارد (مراعات نظیر - کنایه)
- تا می‌هجرم چشاندی به جام روزگار (تشبیه - مجاز)

۲۴- آرایه‌های ذکر شده در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) شمشاد خرامان کن، و آهنگ گلستان کن
- ۲) شاید که به آبی فلک دست نگیرد
- ۳) وه چه بیگانه گذشتی، نه کلامی نه سلامی
- ۴) ساقی شکردهان و مطرب شیرین‌سخن
- تا سرو بیاموزد از قد تو دلجویی (استعاره، مراعات نظیر)
- گر تشنه‌لب از چشمه حیوان به درآیی (کنایه، تلمیح)
- نه نگاهی به نویدی، نه امیدی به پیامی (واج‌آرایی، مجاز)
- همنشینی نیک‌کردار و ندیمی نیک‌نام (تشبیه، واژه‌آرایی)

۲۵- در کدام بیت، ردیف‌ها از لحاظ دستوری متفاوت‌اند؟

- ۱) شاه آن باشد که همتا نبودش
- ۲) خط نسازد بی‌صفا آن عارض پرنور را
- ۳) نهر خود پر آب کن از بحر من
- ۴) هر که دارد عقل راه شه رود
- جز وفا و جز مدارا نبودش
- از نسیم صبح پروا نیست شمع طور را
- یا برون آ یک‌زمان از شهر تن
- نی‌چو بی‌عقلان درون چه رود

۲۶- کدام گزینه در مورد شعر زیر صحیح نیست؟

آسمان همچو صفحه دل من، روشن از جلوه‌های مهتاب است
امشب از خواب خوش گریزانم
که خیال تو خوش‌تر از خواب است

(۱) دارای ردیف است و حروف اصلی قافیه «اب» است.

(۳) حرف روی در قافیه شعر «ب» است.

(۲) واژگان قافیه «خواب» و «مهتاب» هستند.

(۴) قافیه این شعر بر اساس تبصره «۱» قافیه سروده شده است.

۲۷- قافیه کدام بیت، نادرست است؟

(۱) آن امینان جمله در عذر آمدند

(۲) چو دیدار یابی به شاخ سخن

(۳) گر بود در ماتمی صد نوحه‌گر

(۴) چون بدیدش یاد آورد آن خویش

همچو سایه پیش مه ساجد شدند

بدانی که دانش نیاید به بن

آه صاحب‌درد آید کـارگر

بی‌طمع شد ز اشتر آن یار و خویش

۲۸- قاعده و تبصره قافیه در کدام ابیات مشابه است؟

الف) دلم در عاشقی آواره شد آواره‌تر بادا

ب) رنگ از گل رخسار تو گیرد گل خودروی

ج) نسیم شانه کند زلف موج دریا را

د) با که گویم سرگذشت این دل سرگشته را

تنم از بی‌دلی بیچاره شد بیچاره‌تر بادا

مشک از سر زلفین تو دریوزه کند بوی

غبار سرمه دهد چشم کوه و صحرا را

راز سرگردان عاشق پیشه غم‌گشته را؟

(۱) ب - ج (۲) الف - د

۲۹- کدام بیت فاقد مفهوم کلی دو بیت زیر است؟

«چون خجلیم از سخن خام خویش

پیش تو گر بی‌سروپای آمديم

(۱) با سیه‌رویان بود عفو خدا را روی حرف

(۲) گر عفو خدا کم بود از طاعت تو

(۳) افسانه دوزخ همه باد است به گوشم

(۴) از نامه سیاه نترسم که روز خـشـر

هم تو بیامرز به انعام خویش

هم به امید تو خدای آمديم

قابل اقبال نبود نامه را روی سفید

دوزخ ز من و بهشت از حضرت تو

تا ز آتش هجران تو در عین عذابم

با فیض لطف او صد از این نامه طی کنم

۳۰- کدام بیت با متن زیر قرابت معنایی دارد؟

«آورده‌اند که زغنی بود. یک روز به طلب روزی برخاست تا از شبکه ارزاق شکاری درافتند. ناگاه ماهی‌ای در پیش او بگذشت، زغن بجست و او را بگرفت. خواست که فروبرد، ماهی گفت: تو را از خوردن من چه سیری بود؟ لیکن اگر مرا به جان امان دهی، هرروزه ده ماهی بر همین جایگاه و ممر بگذرانم تا یکایک می‌گیری. زغن گفت: بگو به خدا؛ منقار از هم بازرفتن و ماهی چون لقمه تنگ‌رویان در آب افتادن یکی بود.»

(۱) تنت مگر که مر این چیز را بطر دارد

(۲) به مرزغن تن اعدات طعمه زغن است (مرزغن: گورستان)

دولت قدح پیش لب آورد و بریخت

من و تو بر سر مردار او چو زاغ و زغن

(۱) تنت مگر که مر این چیز را بطر دارد

(۲) تو در چمن همه آواز عندلیب شنو

(۳) چرخ از دهنم نواله در خاک افکند

(۴) جهان خرابه و مال جهان چو مردار است

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

بیداری اسلامی و جهان جدید
(سراغاز بیداری اسلامی،
انقلاب اسلامی ایران، افق بیداری اسلامی)
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۳۴

۳۱- به ترتیب حروف الفبا، کدام گزینه جدول مقابل را کامل می‌کند؟

غرب متجدد	بیدارگران نخستین	ج	فقاقت و عدالت
د	الف	به اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب جدید روی آورده بودند.	ب

- (۱) حرکت‌ها و جنبش‌هایی را در مقابله با غرب به وجود آوردند. - اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی باقی مانده بودند. - نسل اول روشنفکران غرب‌گرا - زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند.
- (۲) قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند. - دولت‌های کشورهای مسلمان براساس ضرورت حفظ امنیت، از آن‌ها استفاده می‌کردند. - نسل دوم روشنفکران غرب‌گرا - عالمان دینی اغلب براساس ضرورت حفظ امنیت با غرب متجدد تعامل می‌کردند.
- (۳) با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. - دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند. - نسل دوم روشنفکران غرب‌گرا - زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند.
- (۴) به دنبال اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند. - اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی باقی مانده بودند. - منورالفکران غرب‌گرا - قدرت نظامی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی جهان متجدد، دولتمردان کشورهای اسلامی را متوجه خطر غرب کرده بود.

۳۲- منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی چه سرنوشتی پیدا کردند و واقعه مسجد گوهرشاد در زمان حکومت کدام پادشاه اتفاق افتاد؟

- (۱) توانستند از موفقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند. - محمدرضا شاه
- (۲) با حمایت کشورهای غربی، در جوامع خود حکومت‌های سکولار تشکیل دادند. - محمدرضا شاه
- (۳) نتوانستند از موفقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند. - رضاخان
- (۴) با حمایت کشورهای غربی، در جوامع خود حکومت‌های سکولار تشکیل دادند. - رضاخان

۳۳- کدام یک از عبارات زیر درست نیست؟

- (۱) تا پیش از فروپاشی بلوک شرق، جریان چپ در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند، یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بود.
- (۲) حرکت‌های اعتراض‌آمیز روشنفکران چپ کشورهای مسلمان، اغلب مورد حمایت بلوک شرق قرار می‌گرفت.
- (۳) اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان بود.
- (۴) حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.

۳۴- جنبش تنباکو نمونه‌ای از فعالیت ... است و تجربه موفق ... فعالیت ... را از ... به ... تغییر داد.

- (۱) رقابت‌آمیز اصلاحی - جنبش عدالتخانه - واجبات نظامیه - اصلاح ساختار - اصلاح رفتار
- (۲) مقاومت منفی - جنبش تنباکو - رقابت‌آمیز - اصلاح رفتار - اصلاح ساختار
- (۳) مقاومت منفی - جنبش عدالتخانه - واجبات نظامیه - اصلاح ساختار - اصلاح رفتار
- (۴) رقابت‌آمیز اصلاحی - جنبش تنباکو - رقابت‌آمیز - اصلاح رفتار - اصلاح ساختار

۳۵- کدام گزینه به ترتیب، مشکلات جنبش عدالتخانه و تفاوت انقلاب اسلامی ایران را با سایر انقلاب‌های آزادی‌بخش به درستی تبیین می‌کند؟

- (۱) رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. - انقلاب اسلامی در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل کرد.
- (۲) آن‌ها قدرت را صرفاً با شمشیر قوم و عشیره به دست گرفته بودند و بعداً حمایت دولت‌های غربی را جلب کردند. - انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند، انقلاب ایران هم از این قاعده مستثنی نبود.
- (۳) عالم به عدالت نبودند و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود. - انقلاب اسلامی ایران، یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اقشار و گروه‌های جامعه را دربرمی‌گرفت.
- (۴) منورالفکران با عالمان دینی ادغام شدند، درحالی‌که برداشت و تفسیر آنان از مشروطه متفاوت بود. - انقلاب‌های آزادی‌بخش توانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند ولی هویتی فرهنگی و تمدنی نداشته‌اند.

۳۶- به ترتیب، کدام گزینه موارد زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- مخاطب بیداری اسلامی

- افتراق انقلاب اکتبر روسیه با انقلاب فرانسه

- نوع مشکلات جهان اسلام در رویکرد نسل دوم روشنفکران

- (۱) جامعه جهانی - فرهنگ سکولار - از نوع مشکلاتی بود که به دلیل دنیاگریزی ایجاد شده بود.
- (۲) نوع بشر - رویکرد چپ و لیبرالیستی - از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی ایجاد کرده بود.
- (۳) نوع بشر - رویکرد چپ و سوسیالیستی - از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی ایجاد کرده بود.
- (۴) جامعه جهانی - فرهنگ سکولار - از نوع مشکلاتی بود که به دلیل گریز از دین ایجاد شده بود.

۳۷- هر یک از موارد زیر به ترتیب نتیجه چیست؟

- اهمیت پیدا کردن انقلاب اسلامی

- کاهش اهمیت انقلاب اسلامی

- عدم توان مقاومت انقلاب اسلامی از دیدگاه دولتمردان آمریکا

- (۱) هدف قراردادن حکومت پهلوی - عدم وابستگی به بلوک غرب - کمک نگرفتن از بلوک غرب
- (۲) هدف قراردادن یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب - عدم وابستگی به بلوک غرب - عدم ارتباط با بلوک شرق
- (۳) هدف قراردادن حکومت پهلوی - عدم وابستگی به بلوک شرق - کمک نگرفتن از بلوک غرب
- (۴) هدف قراردادن یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب - عدم وابستگی به بلوک شرق - عدم ارتباط با بلوک شرق

۳۸- پیروزی انقلاب اسلامی ایران چگونه مسئله اسرائیل را به مسئله جهان اسلام تبدیل کرد؟

(۱) شکل گیری انتفاضه و گروه های مبارز اسلام گرای فلسطینی

(۲) ترور انور سادات، نخستین رئیس جمهور مسلمانی که اسرائیل را به رسمیت شناخته بود.

(۳) مقاومت در برابر صهیونیسم از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز شد.

(۴) پیروزی انقلاب های موسوم به بهار عربی که در اصل حکایت از بیداری اسلامی داشتند.

۳۹- به ترتیب، کدام موارد درباره نظریه های «جنگ تمدن ها» و «پایان تاریخ» درست است؟

(۱) انکار حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام در عرصه جهانی - معرفی فرهنگ اسلامی به عنوان بزرگ ترین تهدید برای فرهنگ و تمدن غربی

(۲) توجیه رویکرد خصمانه جهان غرب به جنبش های اسلامی - معنا کردن فروپاشی بلوک شرق به شکل گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد

(۳) نادیده گرفتن جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی با طرح دیگر تمدن ها در عرض تمدن اسلامی - ایجاد هراس از جهان اسلام

به عنوان جایگزین بلوک شرق پس از جنگ جهانی دوم

(۴) معرفی نظام لیبرال دموکراسی به عنوان محصول نهایی تاریخ بشر - توجیه عملیات نظامی قدرت های غربی در قبال مقاومت های کشورهای غیر غربی

۴۰- عبارات زیر به ترتیب با کدام گزینه ارتباط دارند؟

- تبلیغ معنویت های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای اشباع خلأ معنوی فرهنگ غرب.

- موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی اش، باطل بودن این نظریه را نشان می دهد.

- این فعالیت ها، تقلید های بدلی از انقلاب های مدرن بودند.

(۱) هراس از جهان اسلام پس از فروپاشی بلوک شرق - نظریه جنگ تمدن ها - جنبش های عدالتخانه و تنباکو

(۲) مقابله غرب با حرکات مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته است. - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - جنبش های عدالتخانه و تنباکو

(۳) مقابله غرب با حرکات مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته است. - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - انقلاب های آزادی بخش قرن بیستم

(۴) هراس از جهان اسلام پس از فروپاشی بلوک شرق - نظریه جنگ تمدن ها - جنبش های آزادی بخش قرن بیستم

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

انگیزه و نگرش
روان‌شناسی سلامت
صفحه‌های ۱۵۸ تا ۲۰۶

۴۱- هر عبارت به کدام یک از عوامل نگرشی اشاره دارد؟

«افسردگی باعث حس دوست‌داشتنی‌نبودن می‌شود و فرد را از موفقیت باز می‌دارد - کمال‌گرایی باعث عدم دستیابی به هدف خواهد شد - مسیر همچون نتیجه، حس دستیابی به انسان می‌دهد - فرد به توانایی‌های خودش اعتماد دارد و می‌داند که با اراده و تلاش، از پس مشکلات برمی‌آید»

(۱) اراده - نظام باورها - هدفمندی - ادراک کنترل (۲) نظام باورها - هدفمندی - هدفمندی - ادراک کارایی

(۳) نظام باورها - هدفمندی - اراده - اراده (۴) نظام باورها - هدفمندی - هدفمندی - ادراک کنترل

۴۲- با توجه به قاعده‌مند بودن نظام شناختی، احتمال اینکه فرد به سمت کدام موضوع برود، بیشتر است؟

موضوع	تعداد عنصر مثبت	تعداد عنصر منفی
انتخاب رشته حقوق	۵	۵
پیاده‌روی	۲	۱
رای دادن به یک کاندید خاص	۱	۴
خرید کتاب به عنوان هدیه	۳	۰

(۱) انتخاب رشته حقوق (۲) نمی‌توان با قاطعیت گفت، زیرا فقط تعداد عناصر، ملاک نیست.

(۳) رای دادن به یک کاندید خاص (۴) خرید کتاب به عنوان هدیه

۴۳- کدام اسناد ذکرشده در گزینه‌ها، قابلیت تغییر بیشتری دارد؟

(۱) آن راننده از راست سبقت گرفت و مقصر است. (۲) من خیلی به او بدی کردم و حس گناه اجتناب‌ناپذیری دارم. (۳) برای تغییر این شرایط، تمام تلاش خود را نکردم. (۴) وضعیت بدی برایمان پیش آمده و نمی‌دانم که می‌توان کاری کرد یا نه.

۴۴- کدام گزینه درباره فشار روانی نادرست است؟

(۱) فشار روانی با آنچه در بیرون هست دقیقاً مطابقت دارد. (۲) غالباً ارزیابی فشار روانی، به صورت آسیب‌زننده است. (۳) فشار روانی در خلأ روی نمی‌دهد و مستلزم ارتباط است. (۴) ارزیابی شخص از آن، امری لازم و بسیار مهم است.

۴۵- در کدام گزینه، از روش مقابله‌ای ناسازگارانه استفاده شده است؟

(۱) شخصی در وسط راه، ماشینش خراب می‌شود، سرش را روی فرمان می‌گذارد و می‌خوابد. (۲) شخصی در میانه درگیری دوستانش، حس می‌کند که نمی‌تواند خودش را کنترل کند و از آنجا می‌رود. (۳) شخصی در آستانه طلاق است و برای دورشدن از احساسات منفی، به فعالیت بدنی می‌پردازد. (۴) شخصی در درگیری دو تن از خانواده‌اش، سعی می‌کند کمکشان کند که قضیه را بیش از حد جدی نگیرند.

۴۶- کدام روش مقابله با فشار روانی با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) ترک موقعیت
(۲) خوردن یک لیوان آب خنک
(۳) تفریح و سرگرمی
(۴) گفتن عبارت «ایست»

۴۷- در چند مورد از عبارت‌های زیر، پدیده روان‌شناختی به درستی مطرح نشده است؟

- (الف) کاهش مایعات بدن، باعث شد محمد برای نوشیدن آب، به سمت یخچال برود. (انگیزه)
(ب) فرشته مجبور است بین رفتن به مسافرت دلخواهش و دیدن فیلم موردعلاقه‌اش، یکی را انتخاب کند. (هماهنگی پس از تصمیم)
(ج) من بهتر از این نمی‌توانم بودن / کز بوته مرا برون، چنین ریخته‌اند (اسناد انگیزه‌بخش)
(د) محمد که به دلیل عدم مطالعه، رتبه ۳۰۰۰۰ منطقه ۳ را کسب کرده است، ناامید شده و برای انتخاب رشته کاری نمی‌کند. (درماندگی آموخته‌شده)

- (۱) سه مورد (۲) دو مورد (۳) یک مورد (۴) همه عبارت‌ها درست هستند.

۴۸- مشاور مدرسه از دانش‌آموزی می‌خواهد که پرسشنامه سبک زندگی را تکمیل کند؛ پس از بررسی و محاسبه نهایی، نمره این دانش‌آموز ۶۶ اعلام شده است؛ این دانش‌آموز ...

(۱) از روش‌های مقابله‌ای خوبی استفاده کرده و در برابر فشار روانی ایمن است.

(۲) در برابر فشار روانی جداً آسیب‌پذیر است و باید مراقب بهداشت روانی خود باشد.

(۳) در برابر فشار روانی، آسیب‌پذیری چندانی ندارد.

(۴) خیلی آسیب‌پذیر است و به مراقبت‌های ویژه نیاز دارد.

۴۹- به ترتیب هریک از گزاره‌های زیر در ارتباط با کدام نوع مقابله با فشار روانی می‌باشند؟

(الف) سارا با خانواده‌اش برای یک سفر چند روزه اقدام کرده بودند، اما هنگام بررسی نقص فنی خودرو، متوجه یک ایراد بنیادین می‌شوند و از سفر خود صرف‌نظر می‌کنند و در این بین سارا تلاش می‌کند با شوخ‌طبعی مشکل را سبک شمارد.

(ب) مریم در مسابقات المپیک شرکت نموده است، اما متوجه می‌شود دلیل عدم موفقیتش رانته‌بازی‌های آنجا بوده است و با توجه به این مسئله دست به رفتارهای تکانشی می‌زند.

(ج) علیرضا به یک بیماری نه چندان حاد مبتلا شده است، اما به جای درمان، در انتظار یک معجزه می‌باشد تا بهبود یابد.

(۱) سازگاران - ناسازگاران - ناسازگاران (۲) ناسازگاران - سازگاران - سازگاران

(۳) سازگاران - ناسازگاران - سازگاران (۴) ناسازگاران - سازگاران - ناسازگاران

۵۰- کدام یک از موارد زیر از تأثیرات مستقیم مذهب بر سلامت است؟

- (۱) افزایش احساس حمایت اجتماعی
(۲) تغذیه سالم
(۳) دوری از رفتارهای پرخطر جنسی
(۴) عدم مصرف سیگار و الکل

إِزْحَمُوا ثَلَاثًا

لَا تَقْنَطُوا

درس های ۶ و ۷

صفحه های ۷۷ تا ۱۰۵

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۵۱ - ۵۴)

۵۱- ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ﴾:

- (۱) با دهان های خود چیزی را می گویند که در قلب هایشان نیست و خدا می داند آنچه را که مخفی می شود!
- (۲) چیزی را با دهان های خود می گویند که در دل هایشان نیست و خدا دانا است به آنچه مخفی می کنند!
- (۳) با دهان هایشان چیزی را می گویند که در دل هایشان نیست و خدا به آنچه پنهان می کنند، داناتر است!
- (۴) چیزی را با دهان هایشان می گویند که در قلب هایشان نیست و خدا به آنچه پنهان می شود، دانا است!

۵۲- « لَا يَحْزَنُنَا قَوْلُ الْجُهَالِ وَ لَمْ يَفْرِقْنَا لِأَنَّا نَعْلَمُ أَنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا »:

- (۱) سخن نادان ما را ناراحت نمی کند و ما را پراکنده نمی گرداند، زیرا ما می دانیم که بزرگی همه از آن خداوند است!
- (۲) گفتار جاهلان ما را نباید غمگین کند و ما را پراکنده نساخت، زیرا ما می دانیم عزت همگی از آن خداست!
- (۳) سخن نادانان ما را ناراحت نمی کند و ما را متفرق نکرد، زیرا ما می دانیم که بزرگی همه از آن خدا است!
- (۴) گفتار نادانان نباید ما را غمگین کند و ما را پراکنده نکرد، زیرا ما می دانیم که عزت تماماً برای خداست!

۵۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) سَامِحْنِي؛ أَبَدِلْ لَكَ الشَّرِيحَةَ! به من اجازه بده؛ سیم کارت را برای عوض می کنم!
- (۲) اَرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُهَا! راضی ساختن همه مردم هدفی است که به دست آورده نمی شود!
- (۳) يُحْكِي أَنَّ رَجُلًا كَانَ نَادِمًا عَلَى أَعْمَالِهِ! حکایت می کند که مردی از اعمال خود پشیمان بود!
- (۴) نَجَاحُكَ فِي الْحَيَاةِ قَدْ يُثِيرُ إِعْجَابَ الْآخِرِينَ! موفقیت تو در زندگی گاهی شگفتی دیگران را برمی انگیزد!

۵۴- « دَانِشْ آمُوزَانْ بَه نَصِيحَتِ هَاي مَعْلَمَانْ گوش داده بودند تا در درس هایشان موفق شوند! »، عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) التَّلَامِيذُ كَانُوا قَدْ اسْتَمَعُوا إِلَى نَصَائِحِ الْمُعَلِّمَاتِ حَتَّى يَنْجَحُوا فِي دُرُوسِهِمْ!
- (۲) كَانَتِ الطَّالِبَاتُ اسْتَمَعْنَ إِلَى نَصَائِحِ الْمُعَلِّمَاتِ حَتَّى يَنْجَحْنَ فِي دُرُوسِهِنَّ!
- (۳) كَانَ التَّلَامِيذُ اسْتَمَعُوا إِلَى نَصَائِحِ الْمُعَلِّمِينَ حَتَّى يَنْجَحُوا فِي دُرُوسِهِمْ!
- (۴) كَانَ الطَّلَّابُ اسْتَمَعْنَ إِلَى نَصَائِحِ الْمُعَلِّمِينَ حَتَّى تَنْجَحُوا فِي دُرُوسِهِمْ!

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۵۵ - ۵۷) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

عادة التدخين (مصرف دخانيات) من العادات القبيحة التي يكتسبها المرء من المجتمع الذي حوله، و هذه العادة رغم معرفة من يهواها أن مضرّاتها كثيرة. حسب الأبحاث الموجودة، إنه يسبب السرطان و أمراض القلب و تصلب الشرايين الذي يؤدي إلى السكتة الدماغية. و مع ذلك نرى المدخنين لا يلتفتون إلى المستقبل الذي ينتظروهم، فيكثرون من عدد السجائر التي يتناولونها يومياً.

و نظراً لأخطار التدخين فقد منعت الدول في العالم أفرادها المدخنين من ممارسة التدخين في الأماكن العامة كالمستشفيات و المدارس و الجامعات حتى أن كثيراً من شركات الطيران منعت التدخين على طائراتها. و نحن بدورنا ندعو كل مدخن بأن يُجهز جيش العزم و يترك التدخين و يترك السجارة إلى الأبد.

۵۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ: إِنَّ المَدْحَنَ ...

- (۱) لا يعرف أضرار التدخين كما نعرفها!
- (۲) لا يهتم بمستقبله مع أنه واضح أمام عيوننا!
- (۳) يسبب إصابة جميع الناس بالأمراض الشائعة!
- (۴) ليس قادراً على ترك عادته السيئة إلا بعد الإكثار فيها!

۵۶- عَيْنِ الخَطَأِ:

- (۱) التَّخْلَصُ مِنَ التَّدخين سهل على المدخنين غالباً!
- (۲) إِنَّ التَّدخين في المدارس و الجامعات غير مسموح!
- (۳) لم تُكشَف أضرار التدخين و ثمراتها حتَّى الآن إلا بعضها!
- (۴) من الممكن أن يكون تشجيعنا على الإبتعاد عن التدخين مؤثراً!

۵۷- عَيْنِ الموضوع الَّذِي لم يُذكر في النَّصِّ:

- (۱) دور الأسرة و الآخرين في بداية التدخين!
- (۲) مسؤوليَّة الحكومات في منع التدخين!
- (۳) طرق مؤثِّرة لِترك التدخين!
- (۴) أضرار التدخين للمدخنين!

۵۸- عَيْنِ ما فيه مِنْ أدوات النَّفي:

- (۱) لم تَغَيَّر وزن الكلمات الَّتِي دَخَلَت اللُّغة العربيَّة!
- (۲) لم تُجالَس أختُك مع الجاهلة الَّتِي تشتهر بالكذب!
- (۳) أَيْتَها المرأة لم تفخرين بِمِلابسك الغالية أمام النَّاس!
- (۴) يا أخي لم عاملتِ الحُصَّار بِإساءة الأدب و الخشونة!

۵۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ في عمل حرف اللَّام:

- (۱) ما يُريدُ اللهُ لِيجعلَ عليكم مِنْ حَرَجٍ!
- (۲) لِيستمعِ الأولادُ إلى والديهم حتَّى يُدركوا كلامهم!
- (۳) سافرتُ إلى أَصفهان لِأكتشفِ أسرار العمارات الأثريَّة!
- (۴) ذَهَبْتُ مع صديقي إلى ذلك المَطْعَم المشهور لِتناولِ طعامٍ لذيذٍ!

۶۰- عَيْنِ الفعلِ الناقصِ يدلُّ على الزَّمنِ الماضي:

- (۱) لستُ قادراً على أن أذهبَ إلى بيتِ جدَّتِي!
- (۲) قولُ أستاذي عَن قيمة الوقتِ صيرَني مُتنبِّهاً!
- (۳) كان الإنترنت اليوم مِنْ أهمِّ إحتياجات الإنسان!
- (۴) كانت إيران مِنْ أكبرِ الدَّولِ في العصور القديمة!

عربی زبان قرآن (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

صناعة النفط
یا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَائِبُهُ
درس‌های ۷ و ۸
صفحه‌های ۷۱ تا ۹۸

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۶۱ - ۶۶)

۶۱- « طَبَخَ الطَّبَاخُ رُزًّا مَعَ دَجَاجٍ لِلْعَدَاءِ أَمْسٍ وَ نَحْنُ أَكَلْنَاهُ فِي السَّاعَةِ التَّاسِعَةِ إِلَّا ثُلَاثًا! »:

- (۱) آشپز برای ناهار دیروز برنج همراه با مرغ پخت و ما آن را ساعت هفت و بیست دقیقه خوردیم!
- (۲) دیروز آشپز برای شام برنج با خورش مرغ پخت و ما آن را ساعت هشت و چهل دقیقه خوردیم!
- (۳) دیروز برای ناهار آشپز برنج همراه با مرغ طبخ کرد و ما آن را ساعت بیست دقیقه به نه خوردیم!
- (۴) برای ناهار، آشپز دیروز برنج همراه با خورش مرغ طبخ کرد و ما آن را ساعت بیست دقیقه به هفت خوردیم!

۶۲- « إِتَّصَلَ مُشْرِفُ الْفَنْدَقِ بِمُهَنْدِسِ الصِّيَانَةِ وَ تَحَدَّثَ مَعَهُ عَنْ تَصْلِيحِ الْمُكَيْفِ وَ النَّافِذَةِ الَّتِي لَا تَغْلُقُ! »:

- (۱) مدیر داخلی هتل با مهندس تعمیرات تماس گرفت و با او در مورد تعمیر کولر و پنجره‌ای که بسته نمی‌شود، صحبت کرد!
 - (۲) مسئول هتل برای تعمیرات با مهندس تماس می‌گیرد و با او درباره تعمیر کولر و پنجره‌ای که بسته نمی‌شود، صحبت می‌کند!
 - (۳) مدیر داخلی هتل با مهندس نگهداری تماس گرفت و با او درباره تعمیر کولر و پنجره‌هایی که بسته نمی‌شد، صحبت کرد!
 - (۴) مسئول هتل با مهندس تعمیرات تماس گرفت و در مورد خرابی کولر و پنجره‌ای که بسته نمی‌شود، صحبت کرد!
- ۶۳- « يَسْتَعِينُ الْمَرْءُ بِالْأَنْفِ فِي شَمِّ الزَّوَارِحِ الْمُخْتَلِفَةِ وَ التَّنَفُّسِ فَمَنْ طَالَعَ مَطَالِبَ حَوْلِهِ بِالتَّفَكُّرِ شَكَرَ خَالِقَهُ الْمُقْتَدِرَ! »:
- (۱) بینی، فرد را در بوییدن بوهای مختلف و تنفس کردن یاری می‌کند، پس هرکس با تفکر مطالبی را درباره آن بخواند، از آفریننده با اقتدارش تشکر می‌کند!
 - (۲) انسان از بینی در بوییدن بوهای مختلف و نفس کشیدن یاری می‌جوید، پس هرکس مطالبی را پیرامونش با تفکر مطالعه کند، از آفریننده توانمندش سپاسگزاری می‌کند!
 - (۳) بینی در بوییدن بوهای مختلف و نفس کشیدن به فرد کمک می‌کند، پس هرکس مطالبی را درباره آن با تفکر مطالعه کند، از آفریدگار با اقتدارش سپاسگزاری می‌کند!
 - (۴) انسان از بینی در بوییدن رایحه‌های گوناگون و تنفس کردن کمک می‌خواهد، پس هرکس با تفکر مطالبی را پیرامونش بخواند، از آفریده توانمندش تشکر می‌کند!

۶۴- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) النفط سائلٌ يُسَمَّى بِالذَّهَبِ الْأَسْوَدِ لِأَنَّهُ اسْتِخْرَاجُهُ يَسْتَغْرِقُ وَقْتًا طَوِيلًا! نفت مایعی است که طلای سیاه نامیده می‌شود زیرا استخراج آن زمان زیادی می‌گیرد!
- (۲) ينقل هؤلاء العمال النفطَ عَبْرَ الْأَنْبَابِ إِلَى الْمَصَافِي! این کارگران نفت را از طریق لوله‌ها به پالایشگاه‌ها منتقل می‌کنند!
- (۳) الدلفين يُعْتَبَرُ صَدِيقَ الْإِنْسَانِ وَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُنْقِذَهُ مِنَ الْغَرَقِ! دلفین دوست انسان محسوب می‌شود و می‌تواند او را از غرق شدن نجات بدهد!
- (۴) شاهدنا مع والدنا فلماً رائعاً عن الدلافين و عَرَفْنَا هَذَا الصَّدِيقَ! همراه با پدرمان فیلم جالبی را درباره دلفین‌ها دیدیم و او این دوست را به ما معرفی کرد!

۶۵- « در بندر پدر مهربان، من را به خانه قدیمی‌اش رساندا؛ عین الصّحیح:

- (۱) في الشاطئ الأبّي الحنون أوصل إلى بيته القديم! (۲) في الميناء أب الحنون أوصلني إلى البيت القديم!
(۳) في الشاطئ وصلتُ إلى بيت القديم مع الأب الحنون! (۴) في الميناء الأب الحنون أوصلني إلى بيته القديم!

۶۶- عین غیر مناسب في المفهوم:

- (۱) اللَّهُمَّ اجعلني في عيني صغيراً! إلهي لا تجعلني من المتكبرين!
(۲) الدهر يومان؛ يوم لك و يوم عليك! روزگار با تو یا بی تو در گذر است!
(۳) النَّاسُ على دين ملوكهم! النَّاسُ بأمرائهم أشبه منهم بأبائهم!
(۴) لَكُمْ دينكم و لي دين! عيسى به دين خود، موسى به دين خود!

۶۷- عین الخطأ: (حول التوضيحات)

- (۱) الشاطئ: أرض جنب البحر أو البحيرة! (۲) الفستق: من الملابس النسائية ذات الألوان المختلفة!
(۳) الوقود: المواد المحترقة من مشتقات النفط! (۴) السماد: نوع من المواد الكيميائية يُصنع من النفط!

۶۸- عین نائب الفاعل موصوفاً:

- (۱) انشدت قصيدة رائعة في القرن الثالث عشر في مدح ملك عادل!
(۲) تُزَيَّنُ حديقتنا بالأزهار الجميلة و تنمو غصون الأشجار النضرة!
(۳) يكتب مقالات كثيرة عن هذا الموضوع من جاء عندنا!
(۴) للغراب صوتٌ يُحذّر به بقية حيوانات الغابة!

۶۹- في أي عبارة يوجد حرف جارٍ لا يُترجم؟

- (۱) خدمة الناس يا أيها الشباب، أحبُّ عباد الله إلى الله أنفعهم!
(۲) توجد غدة تحتوي زيتاً خاصاً بالقرب من ذنب البطّة!
(۳) الولد محزون لأنّ والده مريض و رقد في المستشفى!
(۴) ﴿أ تأمرون الناس بالبرّ و تتسون أنفسكم﴾

۷۰- عین ما ليس فيه «نون» للوقاية:

- (۱) إن لم تؤمني بقوة نفسك فلن تتقدّمي في الحياة! (۲) منعني التزامي بالصدق من ارتكاب المعاصي!
(۳) أعانتي بومات مزرعتي لأتخلص من شرّ الفئران! (۴) في اللعب أعطاني صديقي الكرة و رميها إلى الهدف!

انسان

(چستی انسان ۱، چستی انسان ۲،
انسان؛ موجود اخلاقی گرا)
صفحه‌های ۶۹ تا ۹۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۷۱- کدام گزینه، مطابق با دیدگاه ارسطو در باب نفس نمی‌باشد؟

- (۱) بدن بدون نفس یک موجود مرده است.
(۲) نفس انسان در ابتدا حالت بالقوه دارد.
(۳) مقصود اصلی از ناطق بودن انسان، قدرت تفکر اوست.
(۴) عقل عامل پیدایش و بقای نفس انسان است.

۷۲- کدام گزینه در مورد فیلسوفان ماتریالیست نادرست است؟

- (۱) بر خلاف دکارت قدرت اندیشه و استدلال را در انسان انکار می‌کنند.
(۲) معتقدند ذهن و روان انسان با مغز و سلسله اعصاب رابطه تساوی دارند.
(۳) همانند ارسطو و افلاطون برای انسان توانایی تفکر و نطق قائل‌اند.
(۴) از نظر آنان میان انسان و دیگر حیوانات، تفاوت واقعی وجود ندارد.
۷۳- تفاوت انسان و دیگر حیوانات از نظر داروینیست‌ها در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) انسان تک‌بعدی و بدون ساحت روحانی است.
(۲) انسان از گروهی خاص و جدای از حیوانات است.
(۳) نیازهای اصلی انسان، ریشه در نیازهای مادی او دارد.
(۴) تنها تفاوت انسان با سایر حیوانات این است که انسان قدری پیچیده‌تر است.

۷۴- کدام یک از موارد زیر از جمله منابع اصلی فیلسوفان مسلمان برای قبول حقیقت روح انسان نمی‌باشد؟

- (۱) استفاده از آموزه‌های مکاتب و ادیان الهی در گذشته
(۲) اکتساب آراء و نظریات افلاطون و ارسطو
(۳) پذیرش دین الهی و کتاب آسمانی
(۴) شهود و سلوک عارفانه توأم با پاکی نفس

۷۵- بیت «مرغ باغ ملکوتیم نیم از عالم خاک / چند روزی قفسی ساخته‌اند از بدنم» بیانگر چه مفهومی در فلسفه اسلامی است؟

- (۱) بیان دوبعدی بودن انسان
(۲) آگاهی بی‌واسطه نفس به خود
(۳) انسان موجودی آسمانی و مجرد از ماده است.
(۴) ظرفیت داشتن بی‌نهایت نفس

۷۶- کدام گزینه در مورد شیخ اشراق و فلسفه او صحیح است؟

- (۱) صرفاً یک عارف و سالک الی الله محسوب می شود.
- (۲) موجودات انوار کاملی هستند که نور خود را از نورالانوار دریافت می کنند.
- (۳) هستی را مراتب وجود می داند و خداوند را واجب الوجود معرفی می کند.
- (۴) اعتقاد دارد که فقط نفس می تواند با کسب نورانیت بیشتر حقایق هستی را بهتر درک کند.

۷۷- در کدام گزینه تفاوت دیدگاه افلاطون و ارسطو در باب معیار فعل اخلاقی آمده است؟

- (۱) عقل درک کننده اعتدال قوای وجودی در انسان است.
- (۲) معیار فعل اخلاقی میان تمام انسان ها ثابت و مشترک است.
- (۳) حکمرانی عقل بر سایر قوا باعث جلوگیری از افراط و تفریط آنان می شود.
- (۴) فعلی فضیلت محسوب می شود که در جهت سعادت حقیقی انسان باشد.

۷۸- کدام گزینه به دیدگاه ایمانوئل کانت در باب معیار و ملاک فعل اخلاقی مربوط نمی شود؟

- (۱) به فرمان عقل صورت می گیرد.
- (۲) برای انجام وظیفه اخلاقی است.
- (۳) در اطاعت از وجدان و در عین حال قابل تعمیم است.
- (۴) ناشی از گرایشات عالی انسانی است.

۷۹- کدام گزاره تبیین دقیق تری از دیدگاه فلاسفه طبیعت گرا در مورد فعل اخلاقی ارائه می دهد؟

- (۱) دیدگاه فلاسفه طبیعت گرا صرفاً متضمن منفعت فرد است.
- (۲) دیدگاه فلاسفه طبیعت گرا در برگیرنده منافع اکثریت جامعه است.
- (۳) فلاسفه طبیعت گرا بیشتر به دنبال سودجویی و منفعت طلبی اجتماعی هستند.
- (۴) از نظر این گروه از فلاسفه رعایت منافع جمعی از سر ناچاری است.

۸۰- از نظر فلاسفه مسلمان میل به فضائل در نهاد بشر اگر از یک پشتوانه الهی برخوردار شود ...

- (۱) حاصلش نشاط و رضایت درونی است.
- (۲) فعل انسانی حتمی و قطعی خواهد شد.
- (۳) اختیار انسان نائل شدن به فضیلت را رقم می زند.
- (۴) تحقق فضائل ممکن خواهد شد.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد در خانواده
(درس دوازدهم تا چهاردهم)
صفحه‌های ۱۲۹ تا ۱۶۰

۸۱- برای فردی با درآمد سالانه ۱۵ میلیون تومان، سبد مصرفی سالیانه‌ای مطابق جدول زیر وجود دارد. کدام گزینه در رابطه با عملکرد اقتصادی این فرد درست است؟

نوع خرج	مقدار به میلیون تومان
حمل و نقل	۱
خوراک	۴
پوشاک	۱/۵
اجاره‌خانه	۰/۲۵
سایر	۳/۲۵

- (۱) میزان پس‌انداز سالانه این فرد، ۱/۵ میلیون تومان است.
(۲) این فرد برای اجاره‌خانه، بیشتر از سایر مخارج خود، هزینه کرده است.
(۳) ۱۲/۲۵ درصد از مخارج سالانه این فرد، صرف «حمل و نقل» شده است.
(۴) این فرد می‌تواند با کاهش ۶۰ درصدی پس‌انداز، پول تعمیر خودرو به میزان ۲ میلیون تومان را به‌دست آورد.

۸۲- کدام گزینه در ارتباط با «خرید هوشمندانه» و «خرید مقایسه‌ای» صحیح است؟

- (۱) اولین گام در فرآیند خرید مقایسه‌ای، تعیین معیارهایی است که هنگام انتخاب محصول مهم هستند.
(۲) در مرحله پنجم خرید هوشمندانه باید مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وب سایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید).
(۳) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب باهم مقایسه کنید.
(۴) خرید مقایسه‌ای شش مرحله دارد و مرحله چهارم عبارت است از فهرست گزینه‌ها که شامل مواردی است که می‌تواند مشکل را رفع و یا مسئله را حل کند.

۸۳- کدام گزینه معنای «مصرف مسئولانه» را دربردارد و کدام مورد از موارد روش «ع» به‌شمار نمی‌رود؟

- (۱) مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود. - بیشتر مصرف کردن یا با انرژی بیشتر ولی دست‌آورد کمتر مصرف کردن
(۲) مصرفی است که به‌طور طبیعی فرآیند خود را انجام می‌دهد و نیاز به دخالت کسی ندارد. - پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر
(۳) مصرفی است که با دخالت انسان می‌تواند مسیر خود را طی کند و متوقف نشود. - استفاده از چیزی بیش از یک‌بار، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است.
(۴) مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود. - نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند.

۸۴- فردی ماهانه ۸ میلیون تومان درآمد دارد و هر ماه حدود ۵ میلیون تومان از آن را هزینه مخارج زندگی کرده و مابقی را در حساب خود پس‌انداز می‌کند. اگر این فرد در پایان سال خمسی از پس‌انداز خود یک دستگاه گوشی همراه به ارزش ۱۰ میلیون تومان خریداری کند. براساس میزان باقی‌مانده، این فرد چه مقدار خمس باید بپردازد؟ (سایر اقلام مصرفی خریداری شده، استفاده شده‌اند.)

- (۱) ۶,۲۵۰,۰۰۰ تومان (۲) ۷,۲۰۰,۰۰۰ تومان (۳) ۵,۲۰۰,۰۰۰ تومان (۴) ۴,۲۵۰,۰۰۰ تومان

محل انجام محاسبات

۸۵- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارتهای زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) پس انداز کردن برای آینده به معنی برنامه ریزی برای افزایش درآمد در زمان حال است.

(ب) زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان مدت سه سال و یا بیشتر است.

(ج) پول در طول زمان به دلیل وجود تورم، ارزش خود را از دست می دهد.

(د) پس از تعیین هدف پس انداز، نوبت به برنامه ریزی برای رسیدن به آن می رسد.

(۱) نادرست - نادرست - درست - درست (۲) نادرست - درست - نادرست - درست

(۳) درست - نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - درست - نادرست

۸۶- کدام گزینه بیانگر تفاوت حسابهای سپرده گذاری بلندمدت و کوتاه مدت نیست؟

(۱) در سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت، واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است، اما در سپرده های سرمایه گذاری بلندمدت امکان برداشت از حساب تا زمان سررسید وجود ندارد.

(۲) حسابهای سرمایه گذاری کوتاه مدت را می توان با مقدار خیلی کمی پول باز نمود اما در سپرده سرمایه گذاری بلندمدت باید مقدار حداقلی در حساب باشد تا مشمول دریافت سود گردد.

(۳) بانکها با مبالغی که در سپرده سرمایه گذاری بلندمدت جمع آوری می شود، در طرحهای سودآور اقتصادی شرکت می کنند اما با مبالغ سپرده کوتاه مدت به افراد امتیاز دریافت وام داده می شود.

(۴) نرخ سود حسابهای کوتاه مدت همزمان با کاهش نرخ سود عمومی، کاهش می یابد اما نرخ سود حسابهای بلندمدت تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی کند.

۸۷- به ترتیب، در هر یک از موقعیتهای زیر بهترین راه سرمایه گذاری پس انداز کدام است؟

- امیرحسین ۱۰ میلیون تومان پول دارد و فرد خطرپذیری است. او می خواهد تا پایان سال آینده بیشترین سود ممکن را ببرد.

- هانیه ۵ میلیون تومان پس انداز دارد. او پیش بینی می کند نرخ سود در سال آینده افزایش می یابد.

- آرمان قصد دارد یک کتابخانه الکترونیکی برای راحتی مطالعه بخرد، اما لازم است برای آنکه پولش جمع شود لااقل یک سال پول هایش را پس انداز

کند، اما اقتصاد درگیر تورم بالایی است و قیمت ها در جامعه مدام در حال افزایش است.

(۱) خرید سهام - سپرده گذاری کوتاه مدت - خرید طلا (۲) خرید اوراق مشارکت - سپرده گذاری بلندمدت - خرید طلا

(۳) خرید سهام - سپرده گذاری بلندمدت - خرید سهام (۴) سپرده گذاری بلندمدت - سپرده گذاری کوتاه مدت - خرید سهام

محل انجام محاسبات

۸۸- فردی ۳۰ میلیون تومان سرمایه خود را به خرید سهام یک شرکت فرضی اختصاص داده است. اگر قیمت بازاری هر ورق سهم ۱۵۰۰ تومان و کل سود

دریافتی به ۱۵ میلیون تومان رسیده باشد، در این صورت تعداد سهام و قیمت اسمی هر سهم به ترتیب، کدام است؟

(۱) ۳۰,۰۰۰ عدد - ۱۲۰۰ تومان

(۲) ۳۰,۰۰۰ عدد - ۱۰۰۰ تومان

(۳) ۲۵,۰۰۰ عدد - ۱۲۰۰ تومان

(۴) ۲۵,۰۰۰ عدد - ۱۰۰۰ تومان

۸۹- به ترتیب کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) همواره افراد به هنگام شرایط ... به خرید طلا روی می‌آورند ولی خرید طلا منجمد کردن سرمایه است؛ زیرا ...

ب) پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه ... است و بیمه روشی است برای ... که در آن ... امکان جبران خسارت ... را فراهم می‌نماید.

(۱) الف) تورم - سرمایه‌های کشور، صرف ایجاد کارخانه‌ها و شرکت‌های جدید یا توسعه ظرفیت آن‌ها نمی‌شود. ب) خطرپذیری - انتقال خطرپذیری -

بیمه‌گر - بیمه‌گذار

(۲) الف) رکود - با کاهش ارزش طلا از میزان سرمایه‌های کشور کاسته می‌شود. ب) جلوگیری از بروز خسارت - خطرپذیری - بیمه‌گذار - بیمه‌گر

(۳) الف) رکود - سرمایه‌های کشور، صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد نمی‌شود. ب) خطرپذیری - انتقال خطرپذیری - بیمه‌گر - بیمه‌گذار

(۴) الف) تورم - سرمایه‌های کشور، صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد نمی‌شود. ب) جلوگیری از بروز خسارت - انتقال خطرپذیری - بیمه‌گذار - بیمه‌گر

۹۰- علی بابت کمک به خواهر خود در یادگیری درس‌های هفته‌ای ۳۰ هزار تومان از والدینش دریافت می‌کند. او همچنین ماهانه ۵۰ هزار تومان پول توجیبی

می‌گیرد. او به تازگی قصد خرید یک کفش ورزشی را دارد که قیمت آن ۵۵۰ هزار تومان می‌باشد. اگر او هر هفته ۱۰ هزار تومان به خیریه بدهد و هفته‌ای ۲۰

هزار تومان برای تفریح و سرگرمی خرج کند:

الف) چقدر طول می‌کشد تا او بتواند به میزان کافی برای خرید کفش ورزشی پس‌انداز کند؟

ب) آیا این هدف کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت است؟

(۱) ۵ ماه - کوتاه‌مدت

(۲) ۱۱ ماه - کوتاه‌مدت

(۳) ۵ ماه - میان‌مدت

(۴) ۱۱ ماه - میان‌مدت

محل انجام محاسبات

دفترچه شماره (۲) (دروس اختیاری)

صبح جمعه

۱۴۰۲/۶/۲۴

آزمون ۲۴ شهریور ماه ۱۴۰۲

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	۱	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	۱	
فلسفه دوازدهم	۷	۶	۴	۲	۱	
جامعه شناسی	۷	۶	۵	۳	۲	
منطق	۷	۶	۴	۲	۱	

مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۳	عربی، زبان قرآن (۳)	اختیاری	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵	ریاضی و آمار (۱)	اختیاری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	جامعه شناسی (۱)	اختیاری	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷	منطق	اختیاری	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

آمار و احتمال

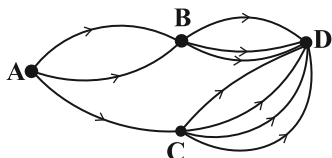
(درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال
درس ۳: چرخه آمار در حل مسائل تا پایان
«گام‌های چرخه آمار در حل مسائل»
صفحه‌های ۱ تا ۳۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۹۱- با توجه به راه‌های زیر به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر D سفر کرد؟

۱۲ (۲)

۱۰ (۱)

۹ (۴)

۸ (۳)

۹۲- حاصل عبارت $A = \frac{8!}{3!} \times \frac{(0!+2!)!}{5!}$ کدام است؟

۹۶ (۴)

۸۴ (۳)

۴۲ (۲)

۴۸ (۱)

۹۳- احتمال باریدن باران سه برابر احتمال نباریدن باران است. احتمال باریدن باران چقدر از احتمال نباریدن باران بیشتر است؟

 $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)

۹۴- چند مورد از موارد زیر درست است؟

(الف) اندازه‌گیری یا سنجش، اولین قدم برای یافتن داده‌ها و بررسی متغیر مورد نظر است.

(ب) در اندازه‌گیری سعی می‌کنیم اطلاعات کمی (عددی) را تا حد ممکن به اطلاعات توصیفی (کیفی) تبدیل کنیم.

(پ) برای حصول اطمینان از وجود تنوع در نمونه، به اندازه نمونه بزرگتری نیاز داریم.

(ت) طرح یک پرسش دقیق و شفاف در گام اول مهم‌ترین گام رسیدن به پاسخ است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۵- در خانواده‌ای که دارای ۴ فرزند است، A را پیشامد پسر بودن دو فرزند اول و B را پیشامد دختر بودن دو فرزند اول تعریف می‌کنیم. در این صورت

کدام گزینه درست نیست؟

 $B - A = B$ (۲)

(۱) A و B دو پیشامد ناسازگارند.

 $A - B = A$ (۴)

(۳) A و B زیرمجموعه یکدیگرند.

محل انجام محاسبات

۹۶- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در گام پنجم پس از تحلیل داده‌ها، باید بتوانیم با تفسیر نتایج، پاسخی برای مسئله اصلی پیدا کنیم.
- (۲) روش کار و محدودیت‌های آن باید چنان صادقانه گزارش شود که اگر افراد دیگری تصمیم به انجام دادن مطالعاتی در همان زمینه داشتند، با مشکلاتی مشابه مواجه نشوند.
- (۳) در بهترین حالت می‌توانیم نتایج را به جامعه آماری دیگر، مشابه جامعه خود تعمیم دهیم.
- (۴) اگر تمامی افراد جامعه را بررسی نکرده‌ایم، نتایج ما قطعی نیستند.
- ۹۷- از ۱۲ پرسش موجود که از یک تا ۱۲ شماره‌گذاری شده‌اند، می‌خواهیم به‌طور تصادفی ۱۰ پرسش را جهت پاسخگویی انتخاب کنیم، احتمال آن که حداقل ۵ پرسش با شماره زوج انتخاب شود، کدام است؟

$$\frac{37}{66} \quad (۴)$$

$$\frac{53}{66} \quad (۳)$$

$$\frac{17}{22} \quad (۲)$$

$$\frac{19}{22} \quad (۱)$$

۹۸- داده‌هایی که اشتباه ثبت شده یا اشتباهی که در وارد کردن در نرم‌افزار رخ داده، در کدام مرحله چرخه آمار اتفاق می‌افتد؟

(۴) گام اول

(۳) گام دوم

(۲) گام سوم

(۱) گام چهارم

۹۹- توصیف هریک از موارد «الف» تا «د» در کدام گزینه به‌ترتیب ذکر شده است؟

(د) گام پنجم

(ج) گام دوم

(ب) گام اول

(الف) گام چهارم

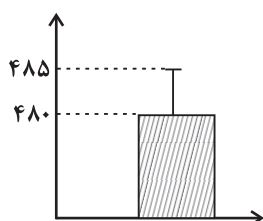
(۱) اولین قدم برای یافتن داده‌ها - توصیف داده‌های کمی - انتخاب معیار مناسب - ارائه نمودار و نتایج آماری

(۲) انتخاب معیار مناسب - تعریف دقیق مسئله - تبدیل داده‌های توصیفی به کمی - تفسیر نتایج و نتیجه‌گیری

(۳) تصحیح اشتباهات احتمالی - اولین قدم برای یافتن داده‌ها - تبدیل داده‌های توصیفی به کمی - ارائه نمودار و نتایج آماری

(۴) گزارش معیارها - محدود کردن جامعه آماری با توجه به شرایط موجود - اولین قدم برای یافتن داده‌ها - تفسیر نتایج و نتیجه‌گیری

۱۰۰- اگر میانگین و انحراف معیار نمودار زیر، با میانگین و انحراف معیار یک جامعه نرمال برابر باشد، در این جامعه، نسبت تعداد داده‌های بین ۴۸۰ تا ۴۹۰ به تعداد داده‌های بین ۴۷۰ تا ۴۸۰ کدام است؟

(۲) ۲

(۱) ۱

(۴) ۴

(۳) ۳

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم، پایه‌های آوایی ناهمسان، مراعات نظیر، تلمیح و تضمین + کارگاه تحلیل فصل صفحه‌های ۱۰ تا ۴۰

۱۰۱- هر دو مورد کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) دو مجله «دانشکده» و «بهار» با مدیریت ملک‌الشعراى بهار به عرصه ظهور رسیدند.
 (ب) رمان «شمس و طغرا» به قلم محمدباقر میرزاخسروی و رمان «داستان باستان» به قلم میرزا حسن‌خان بدیع نوشته شد.
 (ج) دهخدا با روزنامه «سروش» همکاری داشت و مجموعه نوشته‌های طنزآمیز او با عنوان «چرند و پرند» در آن روزنامه منتشر می‌شد.
 (د) از تحقیقات تاریخی در دوره مشروطه می‌توان به «تاریخ بیداری ایرانیان» تألیف ناظم‌الاسلام کرمانی اشاره کرد که درباره تاریخ همین دوره نوشته شده است.

(۴) الف - ج

(۳) د - ب

(۲) ب - الف

(۱) ج - د

۱۰۲- کدام گزینه در مورد نثر قرن‌های دوازدهم و سیزدهم کاملاً صحیح است؟

- (۱) روزنامه نسیم شمال با مدیریت اشرف‌الدین گیلانی مسائل را به صورت انتقادی و با بیان طنزآمیز بیان می‌کرد و نمایشنامه‌نویسی در دوره فتحعلی‌شاه رواج یافت.
 (۲) در این دوره بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود که یکی از دلایل کم‌درس بودن این نوع ادبی در قیاس با روزنامه‌نگاری و نوشتن رمان‌های سیاسی بود.
 (۳) اولین فردی که به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، میرزا حسن‌خان بدیع بود که چند نمایشنامه کوتاه با زبان ساده و بی‌تکلف نوشت.
 (۴) ترجمه آثار اروپایی، که پیش از تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی‌شاه آغاز شده بود، بر رشد آگاهی ایرانیان اثرگذار بود.

۱۰۳- ویژگی‌های نثر دهخدا در کدام گزینه یافت می‌شود؟

- (۱) آفتاب چشم‌هایتان را می‌زد، برای همین دستتان را بر چشم‌های درشتتان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید، دست دیگران را هم به هنگام صحبت کردن تکان می‌دادید، با یک سال و نیم پیش فرق زیادی نکرده بودید.
 (۲) مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد.
 (۳) بله، آدم که لوح محفوظ نیست، آدم که نمی‌تواند همه چیز را یادش نگاه دارد، بله این مطلب را فراموش کرده بودم، اما مطلب دومی را که فراموش کرده بودم خیلی اهمیت داشت، و آن را خیلی لازم بود که فراموش نکنم و آن این بود که مصری‌ها دو مذهب داشتند.
 (۴) مرا حکایت کردند که بدین شهر زلزله افتاد. بعضی از شهر خراب شده بود و بعضی دیگر را آسیبی نرسیده بود و گفتند چهل هزار آدمی هلاک شده بودند.

۱۰۴- کدام بیت فاقد وزن ناهمسان است؟

- (۱) بازآی که بی روی تو ای شمع دل‌افروز در بزم حریفان، اثر نور و صفا نیست
 (۲) نبود نقش دو عالم، که رنگ الفت بود زمانه طرح محبت، نه این زمان انداخت
 (۳) من این حروف نوشتم چنان که غیر ندانست تو هم ز روی کرامت چنان بخوان که تو دانی
 (۴) گوشه ابروی توست منزل جانم خوش‌تر از این گوشه، پادشاه ندارد

۱۰۵- وزن بیت زیر کدام است؟

- «مشنو سخن خصم که بنشین و مرو بشنو ز من این نکته که برخیز و بیا»
 (۱) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن
 (۲) مفعول مفاعیل مفعول مفاعیلن
 (۳) مفعول مفاعیلن مفاعیلن
 (۴) مفعول مفاعیل مفاعیل فعل

۱۰۶- وزن کدام مصراع در مقابل آن درست آمده است؟

- (۱) نقش تو بالاتر از گمان و یقین است (مفعل فاعلاتن مفعلن فع)
- (۲) برفتی از سر غفلت نپرسمت که کجایی (مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعلن)
- (۳) سحرست و معجزست خط و دست او به هم (مستفعلن مفاعلن مستفعلن فعل)
- (۴) ای روی نکو! روی سوی من کن و بنشین (مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)

۱۰۷- همه ابیات دارای استعاره، مجاز و تلمیح هستند، به جز ...

- (۱) دل قانع شوقی است به هر رنگ که باشد
- (۲) گفت وقت گل است باده بخواه
- (۳) لعل حیات بخت صد بار ریخت خونم
- (۴) اگر چشم خضر بر لعل جان بخش تو افتادی
- (۱) داغ تو به ما جام به جمشید مبارک
- (۲) زان سمن عارضین سیمین تن
- (۳) گویی به بخت من شد آب حیات قاتل
- (۴) به عمر خود نکردی یاد هرگز آب حیوان را

۱۰۸- کدام بیت فاقد استعاره و دارای بیشترین تشبیه است؟

- (۱) دل من تاب سر زلف تو دارد آری
- (۲) بس که سیلاب سرشکم آمد از جوش غمش
- (۳) به سرو و ماه از آن عاشق است «قائنی»
- (۴) دلم از گنج رخسارش تماشا آرزو دارد
- (۱) کس به جز گوی تحمل نکند چوگان را
- (۲) قصر بنیاد دلم را سخت ویران کرد و رفت
- (۳) که ماه سروقدی و سرو ماه سیمایی
- (۴) ولی می ترسم از یاد خیال زلف چون مارش

۱۰۹- کدام بیت دارای تضمین و استعاره است؟

- (۱) مرا امید وصال تو زنده می دارد
- (۲) من از آن روز که در بند توام آزادم
- (۳) به قول عارف رومی سخن را ختم کن صائب
- (۴) ما خاک راه را به نظر کیمیا کنیم
- (۱) وگرنه بی تو نه عینم بماند و نه اثرم
- (۲) پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم
- (۳) که ساقی هرچه در باید، تمام آورد مستان را
- (۴) صد درد دل به گوشه چشمی دوا کنیم

۱۱۰- تصویر ارائه شده در بیت زیر مشابه بیت کدام گزینه است؟

- «بگشود گره ز زلف زرتار
- محبوبه نیلگون عمار»
- (۱) ز گنج گهر تاج زر خواستند
 - (۲) چو افگند خور سوی بالا کمند
 - (۳) برگی که به موسم خزان زرد شود
 - (۴) مرا چهره زرد و مو سیم شد
 - (۱) همی پشت پیلان بیاراستند
 - (۲) زبان به برآمد ز چرخ بلند
 - (۳) ریزد ز درخت اگرچه صد آب خورد
 - (۴) وز این نیستی دل به دو نیم شد

مِنَ الْأَشْعَارِ الْمُنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيِّ (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۳)

■ عَيْنِ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۶)

۱۱۱- « إِنَّ الْجَاهِلَ مَنْ يَزْعُمُ أَنَّ الْفَخْرَ لِلنَّسَبِ وَ يَبْحَثُ عَنْ بَدَلٍ لِلأَدَبِ! »:

- (۱) بی‌شک جاهل گمان می‌کند که قطعاً افتخار برای اصل و نسب است و به دنبال جانشینی برای ادب می‌گردد!
- (۲) همانا کسی که گمان می‌کند که افتخار برای اصل و نسب است و به دنبال جایگزینی ادب می‌گردد نادان است!
- (۳) به درستی که نادان کسی است که گمان می‌کند که افتخار برای اصل و نسب است و آن را جانشین ادب می‌کند!
- (۴) نادان کسی است که گمان می‌کند که افتخار برای اصل و نسب است و به دنبال جایگزینی برای ادب می‌گردد!

۱۱۲- « إَعْلَمُ أَنَّ كُلَّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ لَا بَرَكَةَ فِيهِ! »:

- (۱) آگاه باش که هر غذایی که نام خداوند بر آن ذکر نشده است هیچ برکتی در آن نیست!
- (۲) بدان که هر غذایی که اسم خداوند بر آن ذکر نشود برکتی هم در آن نیست!
- (۳) بدان که هر طعامی که نام خدا بر آن ذکر نشود هیچ برکتی در آن نیست!
- (۴) آگاه باش که تمام غذاهایی که اسم خدا بر آن ذکر نشده باشد هیچ برکتی در آن نیست!

۱۱۳- « أَبْصِرِ الطِّفْلَ أُمَّهُ وَ بَكِيَ لِأَنَّهُ عِنْدَمَا كَانَ يَلْعَبُ مَعَ أَصْدِقَاءِهِ سَقَطَ عَلَى الْأَرْضِ وَ انْكَسَرَ عَظْمٌ يَدِهِ! »:

- (۱) کودک به مادر خود نگاه کرد و گریست، چون وقتی با دوستانش بازی می‌کرد بر زمین افتاد و استخوان‌های دستش شکست!
- (۲) کودک به مادرش نگاه کرد و گریست، زیرا وقتی با دوستان خود بازی می‌کرد بر زمین افتاد و استخوان دستش شکست!
- (۳) کودک مادرش را نگریست و گریه کرد، زیرا هنگام بازی با دوستان خود بر زمین افتاد و استخوان دستانش شکست!
- (۴) کودک مادر خود را نگریست و گریه کرد، چون هنگام بازی با دوستانش بر زمین افتاد و استخوان دستش شکست!

۱۱۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) ظَنَنْتُ أَنْ بَنَتِي قَدْ كَسَرَتْ الرِّجْلَ فَادَّبْتُهَا! : گمان کردم که دخترم شیشه را شکسته است پس او را ادب کردم!
- (۲) قِيلَ لِلَّذِينَ دَخَلُوا النَّارَ: الْيَوْمَ لَا يُنْقِذُكُمْ أَحَدٌ! : به کسانی که وارد آتش شدند گفته شد: امروز هیچ نجات‌دهنده‌ای ندارید!
- (۳) اللَّهُمَّ! أُنِرْ عَقْلَنَا وَ قُلُوبَنَا بِالْعُلُومِ النَّافِعَةِ! : خداوند! عقل‌ها و دل‌های ما را با دانش‌های سودمند روشن بگردان!
- (۴) مِنْ أَجْمَلِ الْأَحَادِيثِ: إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقِ الْحَسَنُ! : از زیباترین حدیث‌ها: همانا بهترین نیکی، اخلاق نیکوست!

۱۱۵- « امید است معلّم بگوید قطعاً افتخار انسان به خردی استوار است! »:

- (۱) لَعَلَّ الْمُعَلِّمَ يَقُولُ إِنَّ فَخْرَ الْإِنْسَانِ لِعَقْلِ ثَابِتٍ!
- (۲) لَعَلَّ الْمُعَلِّمَةَ تَقُولُ لَنَا إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ لِعَقْلِ ثَابِتٍ!
- (۳) لَيْتَ الْمُعَلِّمَ يَقُولُ لَنَا إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ لِلْعَقْلِ الثَّابِتِ!
- (۴) لَيْتَ الْمُعَلِّمَةَ تَقُولُ إِنَّ فَخْرَ الْإِنْسَانِ لِلْعَقْلِ الثَّابِتِ!

۱۱۶- عَيْنِ الْأَقْرَبِ مِنْ مَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ: « وَ دَاوُكُ مِنْكَ وَ لَا تَشْغُرْ! »

- (۱) هر کسم گوید که درمانی کن آخر درد را چون به دردم دائماً مشغول درمان چون کنم
- (۲) دردم از یار است و درمان نیز هم دل فدای او شد و جان نیز هم
- (۳) زی تیر نگه کرد و پر خویش بر او دید گفتا ز که نالیم که از ماست که بر ماست
- (۴) قناعت می کنم با درد چون درمان نمی یابم تحمل می کنم با زخم چون مرهم نمی بینم

۱۱۷- عَيْنِ الْعِبَارَةِ الَّتِي فِيهَا كَلِمَتَانِ مُتْرَادِفَتَانِ:

- (۱) ﴿ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾ (۲) لَيْتَ فَصْلَ الرَّبِيعِ طَوِيلٌ فِي بِلَادِنَا، لِأَنَّ الرَّبِيعَ قَصِيرٌ هُنَا!
- (۳) أَلَتَانِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ! (۴) لَا نِعْمَةَ كَالصِّحَّةِ وَ الْأَمَانَ فَلَيْسَ ثَرْوَةً عَظِيمَةً مِثْلَهُمَا!

۱۱۸- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) الْعَفْوُ عِنْدَ الْقُدْرَةِ حَسَنٌ وَ لَا شَيْءَ بَدَلَهُ! (۲) إِنَّمَا التَّفَاخُرُ بِالنَّسَبِ لَيْسَ مَحْمُودًا!
- (۳) الْقَلْبُ يَمُوتُ كَالزُّرْعِ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ! (۴) ﴿ وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾

۱۱۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنِ الْحُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ وَ عَمَلِهَا:

- (۱) لَيْتَ أَخَوَانِ يَنْجَحَانِ فِي امْتِحَانِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ!
- (۲) لَيْتَ الْمَسْجِدَ يَكُونُ مَحَلَّ الْعِبَادَةِ وَ الدِّرَاسَةِ مَعًا!
- (۳) لِنَبْحَثُ عَنْ مَعْنَى الْكَلِمَةِ، أَنَّ الْكَلِمَةَ مَكْتُوبَةٌ فِي كِتَابِنَا!
- (۴) كَأَنَّ اخْتِرَاعَ مَادَّةِ الدِّينَامَيْتِ لِلْإِعْمَارِ وَ لَكِنْ اسْتُخْدِمَتْ فِي الْقَتْلِ!

۱۲۰- عَيْنِ الْخَطَا فِي اسْتِخْدَامِ الْحُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

- (۱) إِنَّ الطَّلَابَ النَّاجِحِينَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ! (۲) لَعَلَّ السَّائِحِينَ حَاضِرِينَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ!
- (۳) إَعْلَمُوا أَنَّ الْجِهَادَ الْأَكْبَرَ جِهَادُ النَّفْسِ! (۴) يَا صَدِيقِي لَيْتَ النَّجَاحَ يَتَحَقَّقُ فِي حَيَاتِكَ!

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی،
جهان ممکنات، جهان علی و
معلولی
درس‌های ۱، ۲ و ۳
صفحه‌های ۱ تا ۲۱

۱۲۱- کدام گزینه از قدم‌های لازم برای ورود به بحث مغایرت وجود و ماهیت نیست؟

(۱) چیزهایی که در خارج هستند و یا نیستند، موضوع بحث مسائل فلسفی است.

(۲) ما در اطراف خود واقعیاتی می‌یابیم که تأثیرات واقعی بر زندگی ما دارند.

(۳) ما انسان‌ها می‌دانیم که موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آن‌ها علم پیدا کنیم.

(۴) گاهی چیزهایی در خارج هستند که نمی‌دانیم چه چیزی هستند.

۱۲۲- فردی که می‌پرسد «این چیست؟» به ... آن چیز واقف بوده و مفاهیمی مانند ققنوس ...

(۱) ماهیت - وجود ندارند.

(۲) وجود - ماهیت دارند.

(۳) ماهیت - ماهیت ندارند.

(۴) وجود - وجود دارند.

۱۲۳- نوع قضیه «انسان موجود است» از نظر حمل ضروری یا غیرضروری با کدام گزینه یکسان است؟

(۱) انسان بشر است.

(۲) انسان حیوان است.

(۳) انسان مخلوق است.

(۴) انسان ناطق است.

۱۲۴- کدام گزینه در مورد «رابطه امتناعی» درست است؟

(۱) عقل از قبول امری خلاف آن خودداری می‌کند.

(۲) نسبت موضوع و محمول در این رابطه اقتضاء است.

(۳) هیچ رابطه‌ای میان موضوع و محمول برقرار نیست.

(۴) هم در قضایای سالبه وجود دارد و هم در قضایای موجبه.

۱۲۵- هرگاه نسبت «دایره مستطیل، دریای جیوه، آخرت، خداوند و انسان» را با وجود در نظر آوریم، به ترتیب، ذاتاً چه نوع وجودی خواهند بود؟

(۱) امکانی - امکانی - وجوبی - وجوبی

(۲) امتناعی - امکانی - وجوبی - وجوبی

(۳) ممتنع‌الوجود - ممکن‌الوجود - ممکن‌الوجود - واجب‌الوجود

(۴) ممکن‌الوجود - ممتنع‌الوجود - واجب‌الوجود - واجب‌الوجود

۱۲۶- درباره حقیقتی که رابطه‌اش با «وجود» ذاتاً ضروری باشد، چه می‌توان گفت؟

(۱) تاکنون به وجود آمده است. (۲) علتی برای آن پیدا نمی‌شود.

(۳) امکان ذاتی‌اش برطرف شده است. (۴) می‌تواند واجب‌الوجود بالغیر باشد.

۱۲۷- کدام مورد، بیانگر تفاوت اساسی رابطه علیت با سایر روابط است؟

(۱) یک طرف آن، در حین رابطه به‌وجود می‌آید. (۲) عمیق‌تر از سایر روابط است.

(۳) در ادامه وجود طرفین رابطه است. (۴) یکی از دو طرف نیازمند و طرف دیگر بی‌نیاز است.

۱۲۸- عبارت «کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد. اما خود اصل علیت از این طریق به‌دست نمی‌آید» بیان‌کننده دیدگاه کدام

دسته از فلاسفه است و این دسته از فلاسفه اصل علیت را چگونه می‌دانند؟

(۱) تجربه‌گرایان - تجربی (۲) فلاسفه مسلمان - قاعده عقلانی

(۳) عقل‌گرایان - عقلی (۴) فلاسفه یونان - تجربی

۱۲۹- در فلسفه اسلامی قاعده‌ای با این مضمون وجود دارد: «الواحد لا یصدّر عنه الا الواحد: از واحد جز واحد پدید نمی‌آید». این عبارت با کدام یک از

مفاهیم فلسفی ارتباط بیشتری دارد؟

(۱) رابطه علیت (۲) سنخیت علی و معلولی

(۳) ضرورت علی و معلولی (۴) مغایرت وجود و ماهیت

۱۳۰- در صورت تردید یا انکار کدام اصل، اطمینان خاطر باغبان برای رویش بذر پس از کاشت و رسیدگی به آن از بین خواهد رفت؟

(۱) اصل علیت (۲) وجوب علی و معلولی

(۳) سنخیت علت و معلول (۴) مغایرت وجود و ماهیت

سؤالات پایه دهم (بخش اختیاری)

۲۴ شهریور ماه ۱۴۰۲

سایت کنکور

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

نمایش داده‌ها

(نمودارهای یک‌متغیره، نمودارهای چندمتغیره)
صفحه‌های ۹۹ تا ۱۱۷

۱۳۱- کدام گزینه نادرست است؟

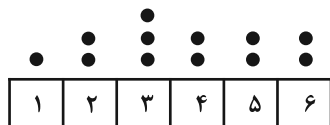
(۱) زمانی که درصد را گزارش می‌کنیم، بهتر است از نمودار دایره‌ای استفاده کنیم به شرطی که بیشتر از ۶ مقدار نداشته باشیم.

(۲) برای متغیرهای اسمی نمودار بافت نگاشت بهتر از نمودار میله‌ای است.

(۳) رسم مکعب به جای مستطیل خوب نیست چون ممکن است اطلاعات را دقیق به بیننده انتقال ندهد.

(۴) نمایش داده‌ها روشی برای کمک به استخراج اطلاعات از داده‌ها با حس بینایی است.

۱۳۲- در نمودار نقطه‌ای زیر میانه داده‌ها کدام است؟

(۲) ۳

(۱) ۳/۵

(۴) ۴

(۳) ۴/۵

۱۳۳- مقدار متغیر سوم در نمودار حبابی، متناسب با کدام است؟

(۴) محیط دایره‌ها

(۳) قطر دایره‌ها

(۲) جذر شعاع دایره‌ها

(۱) مساحت دایره‌ها

۱۳۴- در نمودار دایره‌ای مربوط به داده‌های جدول زیر زاویه مربوط به گروه D، ۶۰ درجه بیشتر از زاویه مربوط به گروه A است. فراوانی گروه D چقدر

است؟

گروه	A	B	C	D
فراوانی	a	۱۰	۵۰	۲a

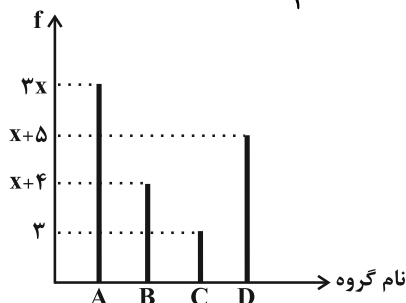
(۲) ۴۰

(۱) ۲۰

(۴) ۸۰

(۳) ۶۰

۱۳۵- نمودار میله‌ای مربوط به ۴ گروه مختلف دانشجویی، به صورت زیر است. اگر فراوانی نسبی گروه A برابر $\frac{1}{3}$ باشد، مجموع تعداد اعضای گروه B و

C چند نفر است؟

(۲) ۸

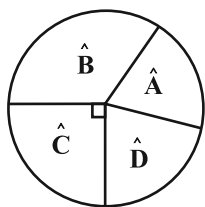
(۱) ۷

(۴) ۱۲

(۳) ۱۰

محل انجام محاسبات

۱۳۶- در نمودار دایره‌ای زیر، درصد فراوانی نظیر $\hat{A}$ و $\hat{B}$ به ترتیب ۱۵ و ۴۰ است، زاویه $\hat{D}$ چند درجه است؟

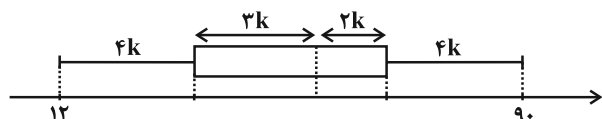
(۱) ۹۰

(۲) ۷۲

(۳) ۸۸

(۴) ۶۴

۱۳۷- با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، حاصل دامنه میان چارکی (IQR) کدام است؟

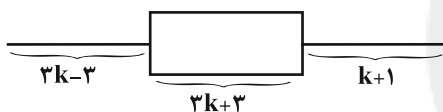
(۲) ۵۱

(۱) ۷۸

(۴) ۴۷

(۳) ۳۰

۱۳۸- مجموعه‌ای از داده‌ها را به صورت نمودار جعبه‌ای زیر نمایش داده‌ایم. اگر $Q_3 - Q_1 = ۱۸$ باشد، دامنه تغییرات داده‌ها کدام است؟

(۲) ۳۶

(۱) ۳۰

(۴) ۴۱

(۳) ۲۵

۱۳۹- در رسم نمودار حبابی، متغیر سوم میزان بارندگی است. اگر میزان بارندگی در شهر رشت در طی یک ماه ۱۸۰ میلی‌متر و شعاع دایره آن در نمودار

حبابی $۲/۵$ برابر دایره شهر مشهد باشد، میزان بارندگی شهر مشهد در این ماه چند میلی‌متر است؟

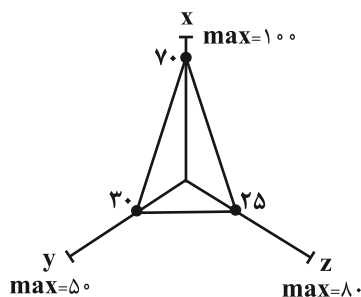
(۴) ۳۰/۵

(۳) ۲۹

(۲) ۲۸/۸

(۱) ۲۷/۵

۱۴۰- با توجه به نمودار راداری زیر، مقدار میانگین مقادیر x ، y و z چقدر است؟

(۱) ۴۵

(۲) ۹۰

(۳) ۳۵

(۴) ۳۶

محل انجام محاسبات

هویت
(هویت ایرانی ۱، ۲، ۳ و ۴)
صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۳۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۱۴۱- در کدام گزینه، به‌ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارات زیر مشخص شده است؟
- از نتایج آشنایی ایرانیان با اسلام، کنار گذاشتن عناصر اساطیری هویت خود بود.
- مسلمانان پس از فتح ایران، برای اداره قلمرو خود از نظام دیوانی ایرانی‌ها استفاده می‌کردند.
- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی نیست بلکه اساطیری است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.
- جهان اسلام طی سده‌های مختلف برخوردهای زیادی با فرهنگ‌های مختلف داشته است. از جمله جنگ‌های صلیبی که مهاجمان را درون خود جذب کرد.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - غ - غ - غ (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - ص - غ - غ

۱۴۲- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) علت فراتر رفتن زبان فارسی دری از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی، مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام بود.
- (۲) آثاری نظیر بازگشت به خویشتن، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب پدید آمد.
- (۳) تا پیش از اسلام، اقوام مختلف ایرانی هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند و هویت فرهنگی واحدی پیدا نکردند.
- (۴) قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.

۱۴۳- به‌ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام موضوع اشاره دارد؟

- لیبرالیسم

- وجه افتراق حکومت موناشرشی و تیرانی از منظر ارسطو

- حاکمیت اقلیت انسان‌محور بر اساس فضیلت انسانی از منظر فارابی

- (۱) اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها - شیوه حکومت - تغلبه
- (۲) سازمان یافتن نظام سیاسی بر اساس خواست اکثریت مردم - تعداد حاکمان - خست
- (۳) اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها - شیوه حکومت - ضرورت
- (۴) سازمان یافتن نظام سیاسی بر اساس خواست اکثریت مردم - تعداد حاکمان - جماعه

۱۴۴- به‌ترتیب، نوع تبعیت مردم از «مارتین لوترکینگ، گاندی و استالین» از چه نوعی بود؟

- (۱) تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت - تبعیت با کراهت
- (۲) تبعیت با رضایت - تبعیت با رضایت - تبعیت با رضایت
- (۳) تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت - تبعیت با رضایت
- (۴) تبعیت با رضایت - تبعیت با رضایت - تبعیت با رضایت

۱۴۵- کدام گزینه در رابطه با تعامل نظام سیاسی با نظام فرهنگی و ارتباط مقبولیت و مشروعیت قدرت اجتماعی، به‌ترتیب نادرست و درست است؟

- (۱) تعارضات و تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی، پیامد دور ماندن نظام سیاسی از ارزش‌های فرهنگی جامعه است. - اگر اقتدار و قدرت دارای مشروعیت حقیقی باشد، قدرت اجتماعی با مقبولیت نیز همراه است.
- (۲) عدول نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی، پیامد فشارهای عوامل خارجی و دلایل داخلی است. - مقبولیت و مشروعیت حقیقی می‌توانند با هم باشند و در برخی موارد نیز جدا از یکدیگر باشند.
- (۳) نظام سیاسی مستقل از نظام فرهنگی و نظام اقتصادی عمل می‌کند و بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد. - در کشوری که فرهنگ عمومی مردم فرهنگ دینی باشد، قدرت نامشروع می‌تواند مقبولیت داشته باشد.
- (۴) نظام سیاسی، عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر سایر نظام‌ها یعنی نظام اقتصادی و نظام فرهنگی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد آن‌ها در جهت عقاید و ارزش‌ها باشد، نظام سیاسی اقتدار آن‌ها را تأمین می‌کند. - در جایی که قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون نیز با رضایت و میل همراه باشد، قدرت دارای مشروعیت حقیقی و مقبولیت است.

۱۴۶- به ترتیب، کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله چیست و نبود شرط اول و دوم در تأسیس جهان اجتماعی توحیدی چه نتیجه‌ای به همراه دارد؟

- ۱) محدود شدن گسترده آن جهان اجتماعی - جامعه فاسق، جامعه مشرک
- ۲) بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - جامعه‌ای که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد، جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند، ولی به آن‌ها پایبند نیستند.
- ۳) فرو ریختن آن جهان اجتماعی - جامعه فاسق، جامعه مشرک
- ۴) فرو ریختن آن جهان اجتماعی - جامعه‌ای که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد، جامعه مشرک

۱۴۷- در ارتباط با سیاست‌های جمعیتی در کشور ما کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) پیش از انقلاب اسلامی که از سال ۱۳۴۵ تا زمان پیروزی انقلاب به طول انجامید و طی آن میزان رشد سالانه جمعیت از حدود ۳/۱ به ۲/۷ درصد در سال کاهش یافت.
- ۲) بنا به ضرورت از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰ سیاست کاهش جمعیت اتخاذ و اجرا شد که در نتیجه آن میزان رشد سالانه جمعیت از ۳/۹ به ۱/۳ درصد کاهش یافت.
- ۳) نهاد سیاست، برای حل مشکل جمعیت، با همکاری و همراهی مردم تدابیر و راه‌حلهایی در کشور به اجرا درآورد که در دو برهه زمانی سیاست‌های کاهش جمعیت در پیش گرفته شد.
- ۴) از سال ۱۳۹۳ تجدیدنظر در سیاست‌های کاهش جمعیت شروع شد و سرانجام در سال ۱۳۹۵ اصول کلی سیاست‌های جمعیتی کشور تصویب گردید.

۱۴۸- کدام گزینه علت بحران جمعیتی در جوامع مدرن را به درستی تبیین نمی‌کند؟

- ۱) رفاه‌زدگی - فردگرایی - لذت‌طلبی
- ۲) کاهش سن ازدواج - تهاجم فرهنگی - فروپاشی خانواده‌ها
- ۳) افزایش بی‌ثباتی - مصرف‌گرایی - هزینه پنداشتن فرزندان
- ۴) طلاق - اصالت لذت - عافیت‌دوستی

۱۴۹- کدام گزینه به ترتیب، پیامدهای اقتصاد وابسته به نفت و یکی از معضلات اقتصادی ما را بیان می‌کند؟

- ۱) اگر از سرمایه نفتی به درستی استفاده نشود می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن به قیمت و درآمد نفتی وابسته است. - مقابله با تحریم‌ها
- ۲) چنین اقتصادی درآمد هنگفت ولی بی‌دردسری را ایجاد می‌کند که می‌تواند باعث رفاه اقتصادی در بلندمدت شود. - تجمل‌گرایی
- ۳) تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای ایجاد می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم به نفت وابسته است. - توزیع نابرابر امکانات
- ۴) دولت رفاه اقتصادی را به مدد نفت افزایش می‌دهد، ولی هزینه‌های آموزش و بهداشت را مانند دیگر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌کند. - غلبه فرهنگ مصرفی

۱۵۰- جنگ اقتصادی علیه ایران، ریشه در کدام عقاید جهان غرب دارد؟

- ۱) رخنه اقتصاد بر سیاست و فرهنگ و نیاز به توجیه موقعیت اقتصادی غرب در جهان امروز
- ۲) دنیاگرایی، سکولاریسم و هویت‌یابی براساس فرهنگ
- ۳) استقلال‌زدایی از جوامع غیرغربی و مرجعیت کار
- ۴) اقتصادی‌پنداشتن همه سطوح جامعه و اعتقاد به ناکارآمدی روش‌های اقتصادی غیرسرمایه‌دارانه

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق کاربردی
(سنجشگری در تفکر)
صفحه‌های ۹۷ تا ۱۱۳

۱۵۱- تفکر نقادانه یا سنجشگرانه ... نیست.

(۲) پرورش مهارت ارزیابی استدلال‌ها

(۱) فراگیری مهارت تفکر

(۴) اندیشیدن درباره چیهستی تفکر

(۳) نیازمند تمرین و تکرار

۱۵۲- کدام گزینه از اهداف و کاربردهای استدلال نیست؟

(۴) برهان

(۳) جدل

(۲) خطابه

(۱) فن بیان

۱۵۳- در کدام گزینه مغالطه بار ارزشی کلمات به کار رفته است؟

(۱) فقط یک موجود پست می‌تواند به چنین برنامه‌ای رأی دهد.

(۲) زمانی که تقاضایم را مطرح کردم خیالم راحت بود که به فرد باجنبه و با مرامی رو انداخته‌ام.

(۳) کل رقم خسارت قرارداد سرمربی سابق تیم ملی در برابر رقم فلان اختلاس مبلغ زیادی نیست که رسانه‌ها این همه شلوغش کرده‌اند.

(۴) وقتی مخالفان ما ادله سست و بی‌پایه خود را ارائه کردند در برابر دلایل متقن ما تاب نیاوردند.

۱۵۴- مغالطه به‌کاررفته در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

(۱) اگر کسی حکمت متعالیه را به درستی درک کرده باشد و سطحی‌نگر نباشد، چنین انتقادی نمی‌کند.

(۲) جناب دکتر! اگر شما نیز چنین سخنی بگویید، پس چه تفاوتی با افراد بی‌سواد خواهید داشت.

(۳) من در این بحث تمام نظر خود را به روشنی مطرح ساختم؛ عاقلان آن را به خوبی در خواهند یافت.

(۴) آثار هنری این نقاش بسیار خاص هستند! البته انتظار نمی‌رود که هر بی‌ذوقی متوجه ظرایف آن بشود.

۱۵۵- متن زیر چه مغالطه‌ای دارد؟

«هرکس دارای شخصیت والا و اصالت خانوادگی باشد ماسک می‌زند.»

(۴) توسل به احساسات

(۳) تله‌گذاری

(۲) مسموم کردن چاه

(۱) بزرگ‌نمایی

۱۵۶- عبارت «این دفاع شما صرفاً از کسانی شنیده می‌شود که حداقل اطلاعات روان‌شناختی را هم ندارند» نشانگر کدام نوع از مغالطه می‌باشد؟

(۱) توسل به احساسات (۲) بار ارزشی کلمات

(۳) بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی (۴) مسموم کردن چاه

۱۵۷- در کدام گزینه مغالطه کوچک‌نمایی آمده است؟

(۱) شرکتی که ده سال سابقه دارد و در تبلیغاتش می‌نویسد: با نیم‌قرن سابقه

(۲) کسی که هر روز تأخیر دارد: تمام غیبت‌های موجه و غیرموجه من در ماه فقط ۲۰ ساعت است.

(۳) تیتروزیانه درباره تصادفی که در تصادف ۵ نفر کشته شده و ۲۰ نفر زخمی شدند: «۲۵ نفر کشته و زخمی در حادثه دیروز اتوبان تهران - تبریز»

(۴) هر انسانی به‌جز افراد خشن و بی‌ذوق تشخیص می‌دهد که برای رشد فکری و ذهنی، خواندن مداوم رمان نیاز ضروری است.

۱۵۸- مغالطه ذکرشده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

(۱) با توجه به نکاتی که ذکر شد، انتظار می‌رود ضرورت این کار را تشخیص دهید. (مغالطه تله‌گذاری)

(۲) مدیر مدرسه ما، از مدیر مدرسه شما خیلی بهتر است، چون دیروز سر صف مرا تشویق کرد. (توسل به احساسات)

(۳) معلم خطاب به بچه‌ها: من نمی‌توانم از صبح تا شب برای شما توضیح دهم. (بزرگ‌نمایی)

(۴) به‌جز دانش‌آموزان تنبل، همه از تدریس من راضی هستند. (مسموم کردن چاه)

۱۵۹- در جملات زیر کدام مغالطه به کار نرفته است؟

الف) غذای شما آنقدر شور شده بود که نمی‌شد خورد. - نه! یک مقدار خوش‌نمک شده بود.

ب) ما در برابر مخالفان مطلقاً تسلیم نشدیم. فقط نرم‌خویی معقولی به کار بردیم.

ج) از همشهری‌هایم انتظار دارم که در این مسابقه استعدادیابی به من رأی دهند.

(۱) بار ارزشی کلمات (۲) تله‌گذاری (۳) کوچک‌نمایی (۴) توسل به احساسات

۱۶۰- مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی چگونه مغالطه‌ای است؟

(۱) مغالطه‌ای است که در آن در دفاع از یک مورد نقاط ضعف را بزرگ می‌کنند.

(۲) مغالطه‌ای که با بزرگ‌نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در تأیید نظری داشته باشیم.

(۳) مغالطه‌ای که با بزرگ‌نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در مخفی کردن حقیقتی داشته باشیم.

(۴) مغالطه‌ای است که در آن در مخالفت با یک مورد نقاط قوت را بزرگ می‌کنند.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۴ شهریور ماه ۱۴۰۲

سایت کنکور

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داریها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، گلناز بینقی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، فرشید کریمی	ریاضی و آمار
سیدعلیرضا احمدی، محمدامین داداش‌فام، سید علیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، امیرحسین کاروین	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی	روان‌شناسی
محمود بادبرین، امیرحسین پورخنجر، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سیدمحمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی	عربی زبان قرآن
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌پقا، موسی سپاهی، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
نسرین جعفری، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، زهرا محمدی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملازمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	مائده مؤمنی	مائده مؤمنی	فاطمه صفری، کوثر شاه‌حسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زاداسفنگره	زهره قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

(معمد بهیرایی)

با توجه به نمودار داده‌های مربوط به بارش باران در روزهای هفته گذشته به صورت ۹، ۱۷، ۱۵، ۲۴، ۹، ۱۴، ۱۴ است. بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{9+17+15+24+9+14+14}{7} = \frac{102}{7} \approx 14.5$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۲- گزینه «۳»

(معمد بهیرایی)

در سری زمانی داده‌ها در فواصل منظم گردآوری می‌شوند. در گزینه «۳» فاصله زمانی منظمی برای جمع‌آوری داده‌ها وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۸)

۳- گزینه «۱»

(معمد بهیرایی)

معادله خط گذرنده از دو نقطه $\begin{bmatrix} 10 \\ 21 \end{bmatrix}$ و $\begin{bmatrix} 12 \\ 27 \end{bmatrix}$ را می‌نویسیم:

$$m = \frac{27-21}{12-10} = \frac{6}{2} = 3$$

$$y - 27 = 3(t - 12) \xrightarrow{t=11} y - 27 = 3(11 - 12)$$

$$\Rightarrow y = 27 - 3 = 24$$

راه دوم: چون $t=11$ میانگین $t=10$ و $t=12$ است، پس مقدار y در $t=11$ از میانگین $y=21$ و $y=27$ به دست می‌آید.

$$\frac{27+21}{2} = 24$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۴- گزینه «۳»

(معمد ابراهیم توزنده‌پانی)

$x=14$ بین ۱۲ و ۱۶ است الان باید معادله خط گذرنده از ۲ نقطه $(12, k)$ و $(16, 220)$ را بنویسیم مقدار درونیابی در $x=14$ ، $x=200$ است، لذا نقطه $(14, 200)$ روی خط بالا باید قرار بگیرد. حال باید ۳ نقطه بر روی یک خط باشند، یعنی شیب خط گذرا از هر ۲ نقطه با هم برابر باشد:

$$A: (12, k) \quad B: (14, 200) \quad C: (16, 220)$$

$$m_{AB} = m_{BC} \Rightarrow \frac{200-k}{14-12} = \frac{220-200}{16-14} \Rightarrow \frac{200-k}{2} = \frac{20}{2}$$

$$\Rightarrow 200 - k = 20 \Rightarrow k = 180$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۵- گزینه «۴»

(ابوالفضل بهاری)

طبق نمودار سری زمانی، دوره تناوب ۸ سال است. از آنجایی که هر ۸ سال نمودار مجدداً تکرار می‌شود، پس اعداد ۷۴ و ۹۸ را با جمع یا تفریق کردن با دوره تناوب (۸ سال) به اعدادی تبدیل می‌کنیم که در نمودار سری زمانی موجود باشند.

$$210 = \text{قیمت در سال } 82 = 74 + 8 = \text{قیمت در سال } 74$$

$$210 = \text{قیمت در سال } 90 = 98 - 8 = \text{قیمت در سال } 98$$

$$210 - 210 = 0 = \text{اختلاف قیمت‌ها}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۷)

۶- گزینه «۱»

(ابوالفضل بهاری)

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+4+5+6+7}{7} = \frac{28}{7} = 4$$

$$\bar{y} = \frac{3+4+7+12+13+14+17}{7} = \frac{70}{7} = 10$$

$$\Rightarrow M(4, 10)$$

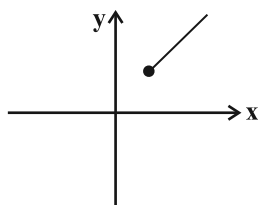
نقطه‌های $M(4, 10)$ و $A(7, 17)$ را در نظر گرفته و معادله خط را می‌نویسیم:

$$m = \frac{17-10}{7-4} = \frac{7}{3}$$

$$y - y_m = m(x - x_m) \Rightarrow y - 10 = \frac{7}{3}(x - 4)$$

$$\Rightarrow y = \frac{7}{3}x - \frac{28}{3} + 10 \Rightarrow y = \frac{7}{3}x + \frac{2}{3}$$

شیب و عرض از مبدأ هر دو مثبت هستند، پس گزینه «۱» درست است.

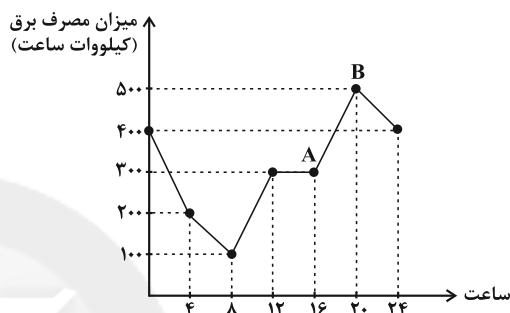
(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۷- گزینه «۲»

(سعیر عزیزقانی)

ساعت ۶ عصر معادل ساعت ۱۸ و حد فاصل ساعت ۱۶ تا ۲۰ است. از طرفی با توجه به اینکه نمودار داده شده در تمامی روزها تکرار می‌شود بنابراین میزان مصرف برق در ساعت ۱۸ روز هفتم و ساعت ۱۸ روز نشان داده شده یکسان است. اگر محور طولی را با x و محور عرضی را با y نمایش دهیم با توجه به مختصات نقاط A و B معادله پاره خط AB را یافته و در آن $x = 18$ را جایگذاری می‌کنیم:

$$\begin{cases} A(16, 300) \\ B(20, 500) \end{cases} \Rightarrow \text{شیب: } m = \frac{500 - 300}{20 - 16} = \frac{200}{4} = 50$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \xrightarrow{x_1=20, y_1=500} y - 500 = m(x - 20)$$

$$y - 500 = 50(x - 20) \xrightarrow{x=18} y - 500 = 50 \times (-2)$$

$$\Rightarrow y = 500 - 100 = 400$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۸- گزینه «۴»

(سعیر عزیزقانی)

برای محاسبه برون‌یابی میانگین مقادیر سال (یعنی $\bar{x}$) و میانگین مقادیر تورم (یعنی $\bar{y}$) را به‌دست می‌آوریم و آن‌ها را به‌ترتیب به‌عنوان طول و عرض نقطه A در نظر می‌گیریم.

$$\begin{cases} \bar{x} = \frac{2+4+6+8+10}{5} = \frac{30}{5} = 6 \\ \bar{y} = \frac{8+11+13+18+30}{5} = \frac{80}{5} = 16 \end{cases} \Rightarrow A(6, 16)$$

مشخصات آخرین سال موجود در جدول (سال دهم) را هم به‌عنوان مختصات نقطه B در نظر گرفته و معادله پاره خط AB را به‌دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} A(6, 16) \\ B(10, 30) \end{cases} \Rightarrow m = \frac{30 - 16}{10 - 6} = \frac{14}{4} = \frac{7}{2}$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \xrightarrow{x_1=10, y_1=30} y - 30 = \frac{7}{2}(x - 10)$$

$$\Rightarrow y = \frac{7}{2}x - 5$$

مقدار $y = 58$ را جایگذاری می‌کنیم تا سال خواسته شده بدست آید:

$$58 = \frac{7}{2}x - 5 \rightarrow x = 18$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۹- گزینه «۱»

(فرشید کریمی)

معادله خط گذرنده از نقاط $(95, 30)$ و $(96, 36)$ را می‌نویسیم.

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{36 - 30}{96 - 95} = \frac{6}{1} = 6$$

تشکیل معادله خط:

$$y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 30 = 6(x - 95) \Rightarrow y = 6x - 540$$

حالا $(94, a)$ را در معادله خط صدق می‌دهیم.

$$a = 6(94) - 540 = 24$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۱۰- گزینه «۴»

(کلتاز بینقی)

برای یافتن تعداد دبه‌های ماست در روز نهم باید بین روزهای ششم و یازدهم درون‌یابی کنیم.

$$\left(\begin{matrix} 6 \\ 13 \end{matrix} \right), \left(\begin{matrix} 11 \\ 18 \end{matrix} \right) \Rightarrow m = \frac{18 - 13}{11 - 6} = \frac{5}{5} = 1$$

$$y = x + b, \left(\begin{matrix} 6 \\ 13 \end{matrix} \right) \Rightarrow 13 = 1 \times 6 + b \Rightarrow b = 7$$

$$y = x + 7, (x=9), y = 9 + 7 = 16 \text{ «تعداد دبه‌های ماست»}$$

در صورت سوال تعداد دبه‌های ماست را نخواسته، مقدار ماست‌های فروخته شده را خواسته چون هر دبه ماست $1/5$ کیلوگرم است، پس تعداد دبه‌ها باید در $1/5$ ضرب شود تا مقدار نهایی بدست آید.

$$16 \times 1/5 = 24$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه ۳

(مهمرامین دانش‌فام)

تکرار قافیه در غزل (قالب مسلط) این دوره امری طبیعی است، درحالی‌که تکرار قافیه در غزل‌های سبک عراقی از لحاظ اصول و قواعد قافیه ایراد به شمار می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ از ویژگی‌های ادبی و توجه بیشتر به معنا از ویژگی‌های فکری شعر سبک هندی است.

گزینه ۲: «در میان آرایه‌های پرکاربرد شعر سبک هندی آرایه‌های بدیع (حسن تعلیل، اسلوب معادله، حس آمیزی، تلمیح، تمثیل و...) پرشمارترند و فقط یک آرایه بیانی (تشبیه) ذکر شده است.

گزینه ۴: «شاعر سبک هندی تکبیت‌گو است و با استفاده از قافیه و ردیف تکبیت‌هایش را به هم گره می‌زند و آن را در غزلی که مناسب آن بیت باشد قرار می‌دهد. منظور از مفردات همان تکبیت‌گویی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۱۲- گزینه ۴

(سیدعلیرضا علویان)

عبارت این گزینه درخصوص اوضاع ادبی دوره مذکور صدق می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شعر این دوره عمومیت یافت و در دسترس عامه قرار گرفت.

گزینه ۲: «حکومت صفوی به اشعار مدحی و درباری و عاشقانه بهایی نمی‌داد.

گزینه ۳: «سبک هندی از اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم رواج داشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۸۰)

۱۳- گزینه ۴

(هومن نمازی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تشنه‌لب‌بودن» کنایه از مشتاق‌بودن

گزینه ۲: «روسپاه‌کردن» کنایه دارد.

گزینه ۳: «موی از خمیر برآوردن» کنایه از کار بسیار ساده‌ای را انجام دادن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۷)

۱۴- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمان‌های)

کنایه: «چشم‌داشتن» / تشبیه: دل قطره اشکی گردد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۵- گزینه ۳

(سیدعلیرضا علویان)

وزن این گزینه، «فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن» است که در شمار اوزان دولختی می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفتعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۲: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه ۴: «فاعلاتن فعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۶- گزینه ۳

(سیدعلیرضا علویان)

وزن بیت ذکرشده «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» است.

تقسیم بیت:

مصراع اول: (مَن بی نِ دُ در مان دِ، وا جَس تِ وُ در مان دِ)

مصراع دوم: (تا خُ دِ چ کُ نَد شِع رَم، عین را کِ مِ غم ما ییست)

نکته: هجای پایانی مصراع و همچنین هجای پایانی نیم‌مصراع در اوزان دوری، همیشه بلند در نظر گرفته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۷- گزینه ۳

(شیوا نظری)

وزن مصراع، «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» می‌باشد.

وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعِلن

گزینه ۲: «مفاعِلن مفاعِلن فعولن

گزینه ۴: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۸- گزینه ۳

(شیوا نظری)

وزن سایر ابیات:

گزینه ۱: «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفاعِلن

گزینه ۲: «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه ۴: «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۹۰)

۱۹- گزینه ۲

(سپار غلام‌پور سیوکی)

ابیات گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» به فداکردن جان در راه معشوق اشاره دارند، اما در بیت گزینه «۲» به انس و الفت دل عاشق با معشوق اشاره شده است. شاعر در این بیت می‌گوید که دلم چنان با تو انس گرفته است که همچون پرنده‌ای است که دیگر به آشیانش باز نمی‌گردد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

۲۰- گزینه ۴

(سپار غلام‌پور سیوکی)

مفهوم بیت صورت سؤال پایان‌پذیری و موقتی‌بودن اقبال و خوشبختی است. شاعر «محنت و بدبختی» را به جفدی (بوم) تشبیه کرده است و به مخاطبش می‌گوید دولت شما هم چندان نمی‌پاید و محنت و بدبختی به شما هم خواهد رسید. مفهوم مقابل آن در بیت گزینه «۴» دیده می‌شود که شاعر ادعا می‌کند در آینده ناکامی‌ها جایشان را به خوشدلی و کامیابی می‌دهند، یعنی بیت صورت سؤال از دست دادن وضع مطلوب را تصویر می‌کند و بیت گزینه «۴» دستیابی به آن را.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «لزوم توکل به خداوند و امیدواری در هنگام سختی‌ها

گزینه ۲: «تحمل سختی‌های راه عشق و توجه‌نکردن به سرزنش‌ها و طعنه‌ها

گزینه ۳: «برتری باطن و حقیقت جهان در مقابل ظاهر آن و بیان واقع‌بینی مخاطب

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی از نویسندگان حوزه ادبی فارس و نواحی مرکزی (عراق عجم) بود که در تجدید سبک تأثیرگذار بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

۲۲- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

درون‌مایه این بیت در قلمرو فکری شعر سده پنجم و ششم هجری نمی‌گنجد؛ شاعر در توصیف معشوق زمینی سخن گفته است، در حالی که شعر در این دوره از عشق زمینی فاصله می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هجو یکی از موضوعاتی است که در شعر این دوره رواج می‌یابد. در این شعر، مجیر بیلقانی، خاقانی را با توهین و تحقیر «خر» خوانده است که مصداق بارز هجو است.

گزینه «۳»: رواج حس دینی و ورود مفاهیم مذهبی

گزینه «۴»: رواج حس مفاخره

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵)

۲۳- گزینه «۴»

(یاسین مودریان)

تشبیه: لاله‌گون - چون جام می - می هجر - جام روزگار / فاقد مجاز (توجه داشته باشید که «جام» در معنای حقیقی به کار رفته است و شاعر، چشمی که درونش، اشک خونین وجود دارد را به جامی تشبیه کرده که درون آن، شراب سرخ‌رنگ وجود دارد. در حقیقت: چشم = جام / اشک خونین (سرخ‌رنگ) = شراب سرخ‌رنگ)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضمین: صائب تبریزی، مصراع دوم را از حافظ تضمین کرده است. / استعاره: ای صبا: استعاره مکنیه و تشخیص

گزینه «۲»: جناس: «در» و «سر» / تلمیح: آب حیات

گزینه «۳»: مراعات نظیر: «سر» و «پا» / کنایه: به باد رفتن

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

در این بیت، واج‌آرایی در مصوت بلند «ی» دیده می‌شود؛ اما مجاز یافت نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «شمشاد» استعاره از موی یار / مراعات نظیر بین سرو، شمشاد و گلستان

گزینه «۲»: «دست‌گرفتن» کنایه از کمک و یاری رساندن / «چشمه حیوان»

تلمیح به داستان خضر و آب حیات و جستجوی او در پی حیات جاودانه دارد.

گزینه «۴»: «شکردهان» نوعی تشبیه دارد (تشبیه درون‌واژه‌ای) که شاعر در آن، دهان معشوق را به شکر مانند می‌کند. / تکرار واژه «نیک» واژه‌آرایی ساخته است.

(علوم و فنون ادبی، بدیع و بیان، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

قافیه‌های این بیت، «نور و طور» هستند و ردیف‌ها، حرف «را» در پایان دو مصراع می‌باشد. («را» اول «را مفعولی» است و «را» دوم «حرف اضافه» در معنای برای می‌باشد.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نبودش: ردیف / هم‌تا و مدارا: قافیه

گزینه «۳»: من و تن: قافیه / دو کلمه «بحر» و «شهر» به علت اینکه از نظر نوشتاری با هم یکسان نیستند، نمی‌توانند قافیه شوند.

گزینه «۴»: شه و چه: قافیه / رود: ردیف

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۱)

۲۶- گزینه «۴»

(سیار غلام‌پور سیوکی)

تبصره «۱» قافیه، به معنی داشتن حروف الحاقی است که در قافیه این شعر حروف الحاقی مشاهده نمی‌شوند.

سایر گزینه‌ها به شکل درست بیان شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۲۷- گزینه «۳»

(مهمد امین راداش‌فام)

واژه‌های «توحه‌گر» و «کارگر» نمی‌توانند باهم قافیه شوند؛ «گر» به عنوان حرف الحاقی حذف می‌شود و در نتیجه = نوحه ≠ کار

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «آمدند» و «شدند»، کلمات قافیه هستند؛ «ند» به عنوان حرف الحاقی حذف می‌شود و «آمد» و «شد» باهم قافیه می‌شوند.

نکته: اختلاف موجود در مصوت کوتاه حروف قافیه در صورت وجود حروف الحاقی، مشکلی ایجاد نمی‌کند.

گزینه «۲»: «سخن» و «بن» کلمات قافیه هستند؛ نکته مهم در این بیت تلفظ واژه «سخن» است که به صورت «سَخْن» تلفظ می‌شود. (در سبک خراسانی، بعضاً کلمات به‌طور متفاوتی از تلفظ امروزه خود، تلفظ می‌شدند.)

گزینه «۴»: «خویش» در مصراع اول به معنای خود و در مصراع دوم به معنای خویشاوند است که جناس تام دارد و قافیه بیت صحیح است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۲۸- گزینه ۲»

(هومن نمازی)

در بیت «الف»، «ه»، «تر» الحاقی هستند، بنابراین تبصره دارد و در قاعده «۲» است؛ چون حروف اصلی قافیه، «ار» است. بیت «ب»: قاعده آن «۱» است و تبصره دارد. بیت «ج»: قاعده «۱» است و تبصره ندارد. بیت «د»: قاعده «۲» است و تبصره نیز دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۲۹- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)

مفهوم کلی و مشترک بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» امید به لطف و بخشایش خدا و درخواست آموزش (حتی در عین گناهکاری) است، اما بیت گزینه «۳» می‌گوید: عذاب دوزخ در برابر آتش هجران تو هیچ است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۷)

۳۰- گزینه ۳»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

در متن زغن (پرنده‌ای شبیه کلاغ) ماهی را شکار کرده بود، اما تا می‌خواست او را بخورد غفلت کرد و دهانش را باز کرد و ماهی گریخت. در بیت گزینه «۳» نیز شاعر می‌گوید سرنوشت لقمه را تا نزدیک دهانم آورد، اما روزی من نبود و بر خاک افتاد. این بیت در متن مرزبان‌نامه دقیقاً بعد از متن صورت سؤال آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شادمانی بی‌اندازه از به دست آوردن چیزی
گزینه «۲»: دشمنان تو همه می‌میرند و تنش‌ان در گورستان طعمه زغن می‌شود و تو زندگی خوبی داری.

گزینه «۴»: مال دنیا مانند مرداری است که انسان‌ها در طلب آن مانند زاغ و زغن در تکاپویند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۳)

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه ۱»

(آزیتا بیرقی)

الف) حرکت‌ها و جنبش‌هایی را در مقابله با غرب به‌وجود آوردند.
ب) اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی باقی مانده بودند.
ج) نسل اول روشنفکران (منورالفکران غرب‌گرا)
د) غرب متجدد زمانی با جهان اسلام روبه‌رو شد که قدرت‌های سیاسی جهان اسلام با وجود رعایت ظواهر اسلامی، استبدادهای قومی و قبیله‌ای بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۰)

۳۲- گزینه ۴»

(کوثر شاه‌فسینی)

منورالفکران غرب‌گرا که در قدم‌های نخست از ضرورت اصلاحات در دولت‌های کشورهای اسلامی خود سخن می‌گفتند، در نهایت با حمایت کشورهای غربی، در جوامع خود حکومت‌های سکولار تشکیل دادند. واقعه مسجد گوهرشاد، یکی از اقدامات اسلام‌ستیزانه رضاخان بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۲)

۳۳- گزینه ۳»

(کوثر شاه‌فسینی)

اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۳۴- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

جنبش تنباکو نمونه‌ای از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است و تجربه موفق جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

۳۵- گزینه ۳»

(امیرمهری افشار)

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند و آن‌ها قدرت را با شمشیر قوم و عشیره یا حمایت‌های دولت‌های استعمارگر به‌دست آورده بودند؛ عالم به عدالت نبودند و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود.

انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند. اما انقلاب اسلامی ایران یک انقلاب فراگیر مردمی با مرجعیت و رهبری دینی بود و همه اقشار و گروه‌های جامعه را دربر می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۳۶- گزینه ۳»

(آزیتا بیرقی)

- بیداری اسلامی نوع بشر را مخاطب قرار می‌دهد.
- افتراق انقلاب اکتبر روسیه و انقلاب فرانسه ← رویکرد چپ و سوسیالیستی
- نوع مشکلات جهان اسلام در رویکرد نسل دوم روشنفکران ← از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی ایجاد کرده بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۳، ۱۲۵ و ۱۲۶)

روان‌شناسی

۴۱- گزینه ۲»

(همیدرضا توکلی)

افسردگی باعث تشکیل باورهای منفی می‌شود.

اهداف را نباید خیلی بزرگ یا خیلی کوچک تعیین کرد. حرکت در میسر هدف نیز نوعی موفقیت تلقی می‌شود.

اعتماد به توانایی‌های خود، به ادراک کارایی اشاره دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵ تا ۱۷۶)

۴۲- گزینه ۲»

(مهمربیبی)

هر چه موارد مثبت پیرامون یک موضوع قوی‌تر باشد، گرایش فرد به آن بیشتر می‌شود و برعکس.

اما این صرفاً به تعداد عناصر مربوط نیست و به نیرومندتر بودن و قوی‌تر بودن عناصر مربوط است و هر اندازه ارزیابی مثبت یا منفی آن قوی‌تر باشد، تأثیر قوی‌تری بر نگرش شخص خواهد داشت.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۱)

۴۳- گزینه ۳»

(همیدرضا توکلی)

اسنادی که درونی، قابل کنترل و ناپایدار باشد، قابلیت تغییر بیشتری دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۳ تا ۱۷۶)

۴۴- گزینه ۱»

(همیدرضا توکلی)

ادراک و ارزیابی ما از فشار روانی بسیار حائز اهمیت است؛ پس فشار روانی تحت تأثیر ادراک ما است و با دنیای بیرون تطابق دقیق ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ تا ۱۹۷)

۴۵- گزینه ۱»

(همیدرضا توکلی)

گزینه ۱» به منفعل بودن فرد اشاره دارد. در سایر موارد، اشخاص فعالانه برای کاهش عامل فشارآور کار کرده‌اند؛ مثل ترک موقعیت، ورزش یا استفاده از شوخ‌طبعی و سبک‌شمردن موضوع.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ تا ۲۰۳)

۴۶- گزینه ۳»

(مهمربیبی)

گزینه ۳» نشان دهنده یک روش بلندمدت است. اما سایر گزینه‌ها به روش‌های کوتاه‌مدت اشاره دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۱)

۳۷- گزینه ۴»

(ریفانه امینی)

- انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب (پهلوی) را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافت اما چون به بلوک شرق وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شد.

- از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی به دلیل اینکه با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت نداشت، نمی‌توانست تداوم یابد و دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه ۱۲۴)

۳۸- گزینه ۳»

(امیرمسین کاروبین)

انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی مسئله اسرائیل را مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام، اولاً مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور مسلمانان مخدوش کرد، ثانیاً مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضوع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۳۹- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

مقاومت انقلاب ایران در دهه نخست، موقعیت بلوک شرق را به عنوان قطب رقیب بلوک غرب متزلزل ساخت و موقعیت تاریخی جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد. کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند و نظریه پایان تاریخ فوکویاما، همین معنا را القا می‌کرد. اما موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن بر نظریه فوق، خط بطلان کشید. اذعان و اعتراف به حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام از برخی دیگر از نظریه‌پردازان غربی، با عنوان جنگ تمدن‌ها مطرح شد. این نظریه ضمن اعتراف به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی، اولاً با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت، ثانیاً با طرح جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی نتیجه ورود مجدد دیگر فرهنگ‌ها به عرصه زندگی بشر، معرفی می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه ۱۳۲)

۴۰- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

- تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در جهت مقابله با حرکت مستقلی بود که در جهان اسلام شکل گرفت.

- موفقیت انقلاب اسلامی و پیامدهای جهانی‌اش، باطل بودن نظریه فوکویاما را نشان داد.

- انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۳۲)

عربی زبان قرآن (۲)

۴۷- گزینه «۱»

(مفرد صبیبی)

تحلیل عبارت‌ها:

الف: کاهش مایعات بدن عامل برانگیزاننده یا همان انگیزه برای انجام فعل نوشیدن است.

ب: در این عبارت «ناهماهنگی پس از تصمیم» داریم و نه «هماهنگی پس از تصمیم».

ج: در این بیت، خیام علت وضعیت فعلی خود را ذات و بخش تغییرناپذیر شخصیت خود می‌داند که طبیعتاً تحت کنترل نیست، در نتیجه انگیزه‌بخش هم نیست در حالی که برای جبران کاستی‌ها به اسنادی نیاز داریم که به عوامل تحت کنترل مربوط شود.

د: دقت کنید که هر درماندگی، درماندگی آموخته‌شده نیست؛ بعضی درماندگی‌ها (مثل درماندگی همین عبارت) واقعی هستند.

بنابراین فقط اطلاعات عبارت «الف» درست است و سایر عبارت‌ها نادرست‌اند.

(روان‌شناسی، انگیزه و تکرش، صفحه‌های ۱۶۲، ۱۷۱، ۱۷۵ و ۱۷۶)

۴۸- گزینه «۲»

(مفرد صبیبی)

در پرسشنامه سبک زندگی نمره ۵۰ تا ۷۰ یعنی فرد در برابر فشار روانی جداً آسیب‌پذیر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۴)

۴۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- استفاده از شوخ‌طبعی دلالت به روش‌های سازگارانه دارد.

- انجام رفتارهای تکانشی و در انتظار معجزه بودن دلالت به روش‌های مقابله‌ای از نوع ناسازگارانه دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ تا ۲۰۳)

۵۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

افزایش احساس حمایت اجتماعی از جمله راه‌های مستقیم تأثیر مذهب بر سلامت است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۲۰۴)

۵۱- گزینه «۳»

(مفرد رضا قانرازمینی - اصفهان)

«أفواههم»: دهان‌هایشان / «أعلم»: (اسم تفضیل) داناتر (رد سایر گزینه‌ها) / «يَكْتُمُونَ»: (فعل مضارع معلوم) مخفی می‌کنند، پنهان می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

نکته مهم درسی:

اسم تفضیل در حالت مذکر بر وزن «أفعل» می‌آید و در ترجمه‌اش از پسوندهای «تر، ترین» استفاده می‌شود. (ترجمه)

۵۲- گزینه «۳»

(امسان کلاته عربی)

«لا يحزننا»: ما را غمگین نمی‌کند (دقت شود که فعل مضارع در اینجا مجزوم نشده است (آخرش ضمه دارد) و لا، لای نافییه است نه ناهیه. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «جُئال»: نادانان، جاهلان (رد گزینه ۱) / «لم يُفَرِّقنا»: ما را پراکنده نساخت، ما را متفرق نکرد (رد گزینه ۱)

نکته مهم درسی:

لم + مضارع مجزوم ← ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی منفی

(ترجمه)

۵۳- گزینه «۴»

(امیرحسین پورفهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سامحنی یعنی «مرا ببخش»

گزینه «۲»: ترجمه صحیح عبارت: راضی ساختن همه مردم هدفی است که آن را به دست نمی‌آوری!

گزینه «۳»: «يُحْكِي»: حکایت می‌شود (فعل مضارع مجهول است)

نکته مهم درسی:

این دو فعل را با هم اشتباه نگیرید: سَمَحَ: اجازه داد - سَامَحَ: بخشید

(ترجمه)

۵۴- گزینه «۴»

(مفرد بادربرین)

در این گزینه «الطَّالِب» با فعل‌های «إِستمعن» و «تَنَجَّحوا» از نظر جنس و صیغه مطابقت ندارد.

نکته مهم درسی:

به‌دلیل آن‌که در زبان فارسی، در افعال و ضمائر، تفاوتی میان مؤنث و مذکر نمی‌گذاریم، در سؤالات تعریب (برگرداندن جمله از فارسی به عربی) فعل‌ها، هم می‌توانند برای مذکر باشند و هم برای مؤنث؛ آنچه مهم است تطابق این افعال و ضمائر موجود در جمله با یکدیگر است. (ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

عادت مصرف دخانیات از عاداتهای زشتی است که انسان از جامعه‌ای که اطرافش است، کسب می‌کند. و این عادت، علی‌رغم شناخت کسی که به این‌ها علاقه دارد، به این است که ضررهایش بسیار است. طبق پژوهش‌های موجود، آن باعث سرطان و بیماری‌های قلب و گرفتگی شریان‌ها می‌شود که منجر به سکتۀ مغزی می‌گردد. و با این وجود مصرف‌کنندگانی را می‌بینیم که به آینده‌ای که منتظرشان است، توجه نمی‌کنند و روزانه تعداد سیگارهایی را که می‌کشند، بیشتر می‌کنند. و با توجه به خطرهای مصرف دخانیات، دولت‌ها در دنیا، افراد مصرف‌کننده خود را از مصرف دخانیات در مکان‌های عمومی مثل بیمارستان‌ها، مدارس و دانشگاه‌ها منع کرده‌اند، حتی بسیاری از شرکت‌های پرواز، مصرف دخانیات را در هواپیماهایشان منع کرده‌اند. و ما به نوبۀ خود هر مصرف‌کننده‌ای را دعوت می‌کنیم که لشکر اراده را تجهیز کند و مصرف دخانیات را رها کند و سیگار را تا ابد ترک نماید.

۵۵- گزینه «۲»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

ترجمۀ گزینه «۲»: به آینده‌اش توجه نمی‌کند با این‌که آن، در مقابل چشمان ما واضح است! عبارت درستی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمۀ عبارت: زبان‌های مصرف دخانیات را نمی‌شناسد آن‌طور که ما می‌شناسیم!

گزینه «۳»: ترجمۀ عبارت: باعث دچار شدن همه مردم به بیماری‌های فراگیر می‌شود!

گزینه «۴»: ترجمۀ عبارت: قادر به ترک عادت بدش نیست، مگر پس از زیاده‌روی در آن!

(درک مطلب)

۵۶- گزینه «۱»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

ترجمۀ عبارت گزینه «۱»: رها شدن از مصرف دخانیات برای افراد مصرف‌کننده غالباً ساده است!؛ با توجه به خط آخر متن درک مطلب، نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ترجمۀ عبارت: مصرف دخانیات در مدارس و دانشگاه‌ها غیر مجاز است!

گزینه «۳»: ترجمۀ عبارت: ضررها و نتایج مصرف دخانیات تاکنون کشف نشده است، مگر برخی از آن‌ها!

گزینه «۴»: ترجمۀ عبارت: ممکن است که تشویق ما به دوری از مصرف دخانیات، مؤثر باشد!

(درک مطلب)

۵۷- گزینه «۳»

(سیر ممرعلی مرتضوی)

صورت سؤال موضوعی را می‌خواهد که در متن ذکر نشده باشد. گزینه «۳»: (روش‌هایی مؤثر برای ترک مصرف دخانیات) در متن مطرح نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمۀ عبارت: نقش خانواده و دیگران در شروع مصرف دخانیات!

گزینه «۲»: ترجمۀ عبارت: مسؤولیت حکومت‌ها در منع مصرف دخانیات!

گزینه «۴»: ترجمۀ عبارت: زبان‌های مصرف دخانیات برای مصرف‌کنندگان! (درک مطلب)

۵۸- گزینه «۲»

(ممدرضا قانرازمینی - اصفهان)

در این گزینه، «لَم» ادات نفی است که بر سر فعل مضارع مجزوم آمده است: «خواهت با زَن نادانی که به دروغ گفتن شهرت دارد، همنشینی نکرد!»

تکته مهم درسی:

«لَم» ادات نفی است که بر سر فعل مضارع می‌آید، در این حالت آخر فعل مضارع مجزوم می‌شود. (به عبارت دیگر، ساکن می‌شود یا «ن» آخر فعل مضارع (به جز در صیغه‌های جمع مؤنث) حذف می‌شود).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه، «لِمَ» کلمۀ پرسشی است، زیرا فعل بعدها ماضی می‌باشد: «چرا وزن کلماتی که وارد زبان عربی شدند، تغییر کرد؟!»

گزینه «۳»: در این گزینه، «لِمَ» کلمۀ پرسشی است، زیرا فعل بعدها مجزوم نشده است: «ای زن، چرا در برابر مردم به لباس‌های گران خود افتخار می‌کنی؟!»

گزینه «۴»: در این گزینه، «لِمَ» کلمۀ پرسشی است، زیرا فعل «عاملت» ماضی است: «ای برادرم، چرا با حاضران با بی‌ادبی و خشونت رفتار کردی؟!» (قواعد فعل)

۵۹- گزینه «۲»

(معمور پادبرین)

در این گزینه، «لِ» در «لِیَسْتَمِع» لام جازمه است (به معنی «باید») پس فعل مضارع باید مجزوم شود و چون چسبیده به آن، اسم «ال» دار آمده است، ساکن به کسره تبدیل شده است (کسرة عارضی)، پس هرگاه در انتهای فعل مضارعی کسره ببینیم، آن فعل در واقع مجزوم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لَام» ناصبه است (به معنی «برای اینکه، تا اینکه»)، پس فعل باید منصوب شود و به صورت «لِیَجْعَل» بیاید.

گزینه «۳»: «لَام» ناصبه است (به معنی «برای اینکه، تا اینکه»)، پس فعل باید منصوب شود و به صورت «لَاکْتَشَف» بیاید.

گزینه «۴»: چون «تَنَاول» مصدر و یک اسم است، حرف «لَام» پیش از آن، جاره است، پس «تَنَاول» باید مجرور شود و به صورت «لِتَنَاول» بیاید.

(قواعد فعل)

۶۰- گزینه «۴»

(امیرحسین شکوری)

در گزینه «۴»، «کانت» معنای «بود» دارد، پس مربوط به زمان ماضی یا گذشته است. (ترجمه عبارت: ایران در دوران‌های گذشته، از بزرگترین کشورها بودا)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لست» به معنای «نیستم» ماضی است اما به شکل مضارع ترجمه می‌شود و معنای گذشته ندارد.

گزینه «۲»: دقت کنید که «صیر» از افعال ناقصه نیست. «صار» از افعال ناقصه است.

گزینه «۳»: «کان» در این گزینه معنای «است» دارد. (ترجمه عبارت: اینترنت امروزه از مهمترین نیازهای انسان است. (انواع هملاط)

عربی زبان قرآن (۱)

۶۱- گزینه «۳»

(افسان کلاته عربی)

«رُزًا مع دجاج»: برنج با مرغ (رد گزینه‌های ۲ و ۴) «خورشت» در این گزینه‌ها اضافی است. / «الغداء»: ناهار (رد گزینه ۲) / در گزینه «۱»، «ناهار» دیروز نادرست است. / «الساعة التاسعة إلّا ثلثاً»: ساعت ۸ و ۴۰ دقیقه یا ۲۰ دقیقه به ۹ (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

۶۲- گزینه «۱»

(فاطمه منصورقانی)

«اتصل»: تماس گرفت (رد گزینه ۲) / «مشرق الفندقی»: مدیر داخلی هتل (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بمهندس الصيانة»: با مهندس تعمیرات (نگهداری) (رد گزینه ۲) / «تحدث»: (بر وزن «تفعل» و ماضی است) صحبت کرد (رد گزینه ۲) / «معه»: با او (در گزینه «۴» ترجمه نشده است.) / «عن»: در مورد، درباره / «تصليح»: تعمیر (رد گزینه ۴) / «المكثف»: کولر / «النافذة آلتی»: پنجره‌ای که (رد گزینه ۳) / «لا تغلق»: بسته نمی‌شود (رد گزینه ۳) (ترجمه)

۶۳- گزینه «۲»

(ممیرضا قائم‌امینی - اصفهان)

«یستعین»: یاری می‌جوید، کمک می‌خواهد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «من طالع شکر...»: هرکس مطالعه کند، ... سپاسگزاری می‌کند (در اسلوب شرط، می‌توانیم فعل ماضی را به صورت مضارع ترجمه کنیم.) / «خالق»: آفریننده، آفریدگار (رد گزینه ۴)

نکات مهم درسی:

به تفاوت معنایی کلمات مشابه بسیار دقت کنیم:

«خالق»: آفریننده، آفریدگار، «مخلوق»: آفریده، خلق شده» (ترجمه)

۶۴- گزینه «۴»

(امیرحسین شکوری)

«عَرَفْنَا» («شناختیم») فعل ماضی ثلاثی مجرد است. دقت کنید که «عَرَفَ» به معنای «شناخت» را با «عَرَفَ» به معنای «معرفی کرد» اشتباه نگیرید.

ترجمه درست عبارت: فیلم جالبی را همراه با پدرمان درباره دلفین‌ها دیدیم و این دوست را شناختیم!

۶۵- گزینه «۴»

(امیرحسین پورقنبر)

«در بندر»: فی المیناء (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «پدر مهربان»: (موصوف + صفت) الأب الحنون (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «من را رساند»: (فعل + نون و قایه + ضمیر ی) أوصلنی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «به خانه قدیمی‌اش»: إلى بئته القديم (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۶۶- گزینه «۲»

(روح‌الله گلشن)

ترجمه عبارت: «روزگار دو روز است؛ روزی به نفع تو و روزی به ضرر تو!»؛ با عبارت مقابلش ارتباطی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هر دو عبارت، بنده از خداوند می‌خواهد که جزو افراد متکبر و مغرور قرار نگیرد!

گزینه «۳»: هر دو عبارت می‌گویند مردم از نظر اخلاق و عملکرد، شبیه فرمانروایان خود می‌شوند! (الگوپذیری از حاکمان)

گزینه «۴»: در هر دو عبارت بر اختیار در پذیرش دین تأکید شده است!

(مفهومی)

۶۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«الْفُسْتُق»: پسته

اما توضیح داده شده، مربوط به «الفُستان» است. (از لباس‌های زنانه دارای رنگ‌های مختلف.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الشَّاطِی: ساحل (زمینی کنار دریا یا دریاچه!)

گزینه «۳»: الوُقُود: سوخت (مواد سوختی از فرآورده‌های نفت!)

گزینه «۴»: السَّمَاد: کود (نوعی از مواد شیمیایی که از نفت ساخته می‌شود!) (واژگان)

فلسفه یازدهم

۷۱- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

ارسطو نظر استاد خود، افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است، نه بدن. بدن بدون نفس، یک موجود مرده است پس نفس عامل پیدایش عقل و بقا و حیات انسان است نه برعکس.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ارسطو نظر استاد خود افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است، نه بدن. بدن بدون نفس، یک موجود مرده است. گزینه «۲»: از نظر ارسطو نفس انسان در هنگام تولد، حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعل ندارد، نه علم نه احساس، نه محبت و نه نفرت و نه هیچ چیز دیگر. نفس به تدریج این امور را کسب می‌کند و به فعلیت می‌رسد (و کامل و کامل‌تر می‌شود).

گزینه «۳»: مقصود از ناطق بودن انسان هم صرفاً سخن گفتن او نیست، بلکه مقصود اصلی، قوه تفکر و تعقل است.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان ۱، صفحه ۷۲)

۷۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

فیلسوفان ماتریالیست آن دسته از متفکرانی هستند که وجود ابعاد و ساحتی غیر از ساحت مادی و فیزیکی را رد می‌کنند، از جمله در انسان. بنابراین این دسته از فلاسفه به وجود نفس مجرد انسانی باور ندارند و معتقدند که ذهن و روان انسان در واقع همان مغز و سلسله اعصاب اوست. (رد گزینه ۲) البته هیچ کس نمی‌تواند قابلیت تعقل و تفکر را در انسان انکار کند و این دسته از فیلسوفان نیز به این که انسان موجودی است که می‌تواند بیندیشد معتقدند. (رد گزینه ۳) آنان نیز همان ویژگی که دکارت به نفس مجرد نسبت می‌داد - یعنی قابلیت تفکر - را قبول دارند و نمی‌توان گفت که منکر خود آن ویژگی هستند؛ تفاوت آن‌ها با دکارت در این است که توجیه دیگری برای وجود این قابلیت در انسان می‌آورند. (تأیید گزینه ۱)

این دسته از فیلسوفان بر مبنای همین پایه اعتقادی خود، هیچ تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات قائل نیستند و آن را صرفاً موجودی پیچیده‌تر از سایر جانوران به شمار می‌آورند. (رد گزینه ۴)

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان ۱، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۷۳- گزینه «۴»

(محمدرضا بقا)

با توجه به تعریف داروینیست‌ها از انسان که او را به حیوان راست‌قامت اما قدری پیچیده‌تر، تعبیر می‌کنند، نمی‌توان ارزش ویژه‌ای برای انسان قائل شد و میان انسان و سایر حیوانات تفاوت واقعی در نظر گرفت.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان ۱، صفحه ۷۴)

۶۸- گزینه «۱»

(امیر حسین شکوری)

صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که در آن، نائب فاعل موصوف باشد؛ در گزینه «۱»، «آنشدت» فعلی مجهول و «قصیده» نائب فاعل آن است که موصوف واقع شده است، «رائعه» نیز صفت آن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «تَزَيَّنُ» فعل مجهول این عبارت است و «حذیقته» نائب فاعل است، اما موصوف نیست و مضاف است. همچنین «تَنَمُّو» فعلی معلوم است. گزینه «۳»: «یَکْتُبُ» در این گزینه فعل معلوم است و کلمه «مَنْ» فاعل آن است.

گزینه «۴»: «يُحْدِثُ» در این گزینه فعل معلوم است و نائب فاعل ندارد.

(انواع هملات)

۶۹- گزینه «۲»

(امیر حسین شکوری)

صورت سؤال، حرف جرّی را می‌خواهد که ترجمه نمی‌شود. در گزینه «۲»، حرف جرّ «ب» و «مِنْ» می‌توانند ترجمه نشوند (نزدیک دُم اردک غده‌ای وجود دارد که حاوی روغن خاصی است).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حرف «إِلَى» در این عبارت ترجمه می‌شود (محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا ...)

گزینه «۳»: حرف «فِي» در اینجا ترجمه می‌شود (در بیمارستان) گزینه «۴»: حرف «ب» در این عبارت ترجمه می‌شود (آیا مردم را به نیکی دستور می‌دهید ...)

(انواع هملات)

۷۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

حرف «ن» در فعل «تَوَمَّنِي» جزء ریشه فعل (أ م ن) است و نون وقایه نیست. در سایر گزینه‌ها، فعل‌های «مَنْعَنِي» (مَنْعَ + ن + ی)، «أَعَانَتَنِي» (أَعَانَ + ن + ی)، و «أَعْطَانِي» (أَعْطَى + ن + ی) هر سه دارای نون وقایه هستند.

تکته مهم درسی:

همواره دقت کنید نون وقایه نباید جزء ریشه (سه حرف اصلی) فعل باشد.

(قواعد فعل)

۷۴- گزینه «۱»

(پرگل ریمیمی)

فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود (تأیید گزینه ۲)، با قبول دینی که در کتاب آسمانی به روشنی و وضوح از حقیقتی به نام «روح» سخن گفته (تأیید گزینه ۳) و همچنین از طریق سلوک و پاکی نفس که در توان بدن مادی انسان نیست (تأیید گزینه ۴)، می‌دانستند که انسان حقیقتی متعالی به نام روح دارد.

نکته: عبارت گزینه «۱» می‌تواند یک دلیل ضمنی و فرعی باشد اما در کتاب ذکر نشده است و نمی‌تواند جزء دلایل اصلی فیلسوفان مسلمان برای قبول روح باشد. (فلسفه یازدهم، پیستی انسان ۲، صفحه ۷۸)

۷۵- گزینه «۱»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

این بیت در پی بیان این مفهوم است که انسان فقط محدود به جسم خاکی نیست و علاوه بر آن دارای بعدی غیرمادی است و در نتیجه دارای دو بعد می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: این گزینه با آن که منطبق با نظر فیلسوفان مسلمان است، اما ربط مستقیمی به این بیت ندارد.

گزینه «۳»: این بیت در صدد نفی بعد مادی انسان نیست و نمی‌خواهد این باور را ترویج کند که انسان فقط روحانی و مجرد است؛ بلکه می‌خواهد به دو بعدی بودن آن اشاره کند.

گزینه «۴»: این که انسان دارای ظرفیت بی‌نهایت است نتیجه پذیرش روح مجرد برای انسان است؛ هرچند که این هم صرفاً بر آرای ملاصدرا انطباق دارد و این‌سینا انسان را دارای ظرفیت بی‌نهایت برای رشد و کمال نمی‌داند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان ۲، صفحه ۷۸)

۷۶- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

او عقیده داشت که نفس انسان، همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن او، همان جنبه ظلمانی اوست. این نفس، اگر نورانیت بیشتری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می‌کند و می‌تواند با کسب شایستگی و لیاقت بیشتر، مسیر کمال را طی کند. سهروردی یکی از فیلسوفان بزرگ جهان اسلام است و یک عارف و سالک الهی که نیز محسوب می‌شود (رد گزینه ۱). از نظر سهروردی سایر مراتب وجود، نور هستی خود را از نورالانوار دریافت می‌کنند، اما چون نور کامل هستند، ترکیبی از نور و ظلمت‌اند (رد گزینه ۲). سهروردی هستی را مراتب نور می‌داند و خداوند را نورالانوار معرفی می‌کند. (رد گزینه ۳)

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان ۲، صفحه ۸۰)

۷۷- گزینه «۴»

(سپا پیغرزاده صابری)

دقت کنید که هرچند هم ارسطو و هم افلاطون به فضیلت توجه داشتند، اما افلاطون فضیلت را در رسیدن به سعادت تعریف می‌کرد، اما تأیید بیشتر ارسطو از روی فهم اعتدال بود نه سعادت. به عبارتی هدف افلاطون از انجام فعلی، رسیدن به سعادت و نیک‌بختی بود و آن را تعادل بین قوا می‌دانست در حالی که ارسطو بیشتر بر اعتدال بین قوا و حاکمیت عقل بر سایر قوا تأکید داشت. (فلسفه یازدهم، انسان، مویود افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۷۸- گزینه «۱»

(محمدرضا یقانی)

معیار کانت در فعل اخلاقی، اطاعت از وجدان اخلاقی است. او می‌گوید: «بر طبق قاعده‌ای عمل کنید که بتوانید اراده کنید که قاعده مزبور، قانون کلی و عمومی شود.» با توجه به این معیار فعل اخلاقی تبعیت از وجدان و عمل مطابق با وظیفه است و معیار عقل نقشی در آن ندارد.

(فلسفه یازدهم، انسان، مویود افلاق‌گرا، صفحه ۸۸)

۷۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

از آنجا که انسان زندگی اجتماعی دارد ناگزیر است، منفعت دیگران را نیز رعایت کند؛ زیرا در غیر این صورت منفعت خودش نیز حفظ نمی‌شود. بنابراین اولین قانون اخلاقی این است: «آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بپسند. در این صورت است که می‌توانی با دیگران زیست کنی.» پس دقت کنید که انجام فعل اخلاقی صرفاً به‌خاطر منافع فردی یا جمعی و یا سودجویی نیست بلکه از سر ناچاری به دلیل داشتن زندگی اجتماعی مجبور به رعایت اصول اخلاقی است. (فلسفه یازدهم، انسان، مویود افلاق‌گرا، صفحه ۸۹)

۸۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

اعتقاد به خداوند، گرچه عامل تقویت‌کننده است، اما به این معنا نیست که عمل به فضیلت قطعی و حتمی می‌شود، زیرا در هر صورت، انسان موجودی مختار و با تمایلات قوی و شدید است و ممکن است برای رسیدن به آن تمایلات، از فرمان خدا هم سرپیچی نماید. (تحقق فضائل ممکن می‌شود، نه حتمی).

(فلسفه یازدهم، انسان، مویود افلاق‌گرا، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۴»

(زهره مهری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است.

میلیون تومان $10 = 1 + 4 + 1/5 + 0/25 + 3/25$ = مجموع مخارج فردمیلیون تومان $5 = 15 - 10$ = پس‌انداز فرد

گزینه «۲»: نادرست است. این فرد برای خوراک (۴ میلیون تومان) بیشتر از سایر مخارج خود، هزینه کرده است.

گزینه «۳»: نادرست است.

$$100 \times \frac{\text{نوع خرج}}{\text{کل هزینه}} = \text{درصد صرف شده برای هر نوع هزینه}$$
درصد $10 = 100 \times \frac{1}{10}$ = درصد مخارج سالانه صرف شده برای حمل و نقل

گزینه «۴»: صحیح است.

این فرد می‌تواند این ۲ میلیون تومان را به‌طور کامل از پس‌انداز خود خرج کند. پس پس‌انداز او به ۳ میلیون تومان تغییر می‌کند $(5 - 2 = 3)$. یعنی $(60 = 100 \times \frac{3}{5})$ ۶۰ درصد پس‌انداز او کاهش پیدا می‌کند.

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

۸۲- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است. برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب با هم مقایسه کنید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولین گام در فرایند خرید مقایسه‌ای، تعریف مسئله است. شامل بیان اینکه واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند. این خرید مناسبی برای آنها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.

گزینه «۲»: در مرحله سوم خرید هوشمندانه باید مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وب سایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید).

گزینه «۴»: خرید مقایسه‌ای پنج مرحله دارد و مرحله چهارم عبارت است از ارزیابی که شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف است.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۸۳- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

- مصرف مسئولانه، مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.

- نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرت، یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر، کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن، استفاده از چیزی بیش از یک‌بار، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است، همه از موارد روش «۶» به‌شمار می‌روند.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه ۱۳۹)

۸۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

تومان $8,000,000$ = میزان درآمد ماهانهتومان $5,000,000$ = میزان هزینه‌های ماهانهتومان $3,000,000 = 8,000,000 - 5,000,000$ = پس‌انداز ماهانهتومان $26,000,000 = 10,000,000 - (3,000,000 \times 12)$ = پس‌انداز سالانهتومان $5,200,000 = 26,000,000 \times \frac{1}{5}$ = خمس سالانه پرداختی

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۸)

۸۵- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

بررسی عبارات صورت سؤال:

(الف) نادرست است؛ پس‌انداز کردن برای آینده به معنی از دست دادن فرصت خرج کردن در زمان حال است.

(ب) نادرست است؛ زمان لازم برای رسیدن به اهداف کوتاه‌مدت کمتر از دو ماه است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان مدت از دو ماه تا سه سال است.

زمان لازم برای رسیدن به اهداف بلندمدت سه سال و یا بیشتر است.

(ج) درست است.

(د) درست است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۸۶- گزینه «۳»

(آفرین سایری)

- بانک‌ها دو نوع حساب سرمایه‌گذاری دارند که اندکی با هم متفاوت است. بانک‌ها با مبالغی که در هر دو نوع حساب سپرده جمع می‌شود، در طرح‌های سودآور اقتصادی از طرف سپرده‌گذاران شرکت می‌کنند و سهم آن‌ها از سود را به اصل سپرده‌شان می‌افزایند.

- در بانک‌های قرض‌الحسنه به سپرده‌های پس‌انداز، سودی نمی‌دهند. اما به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند. مقدار وام و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

۸۷- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

- خرید سهام برای فردی که خطرپذیر است و می‌داند ممکن است در بازار ضرر کند، مناسب است.

- زمانی که نرخ سود عمومی افزایش می‌یابد، سود حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت در حد توافق شده باقی می‌ماند؛ اما نرخ سود سپرده‌های کوتاه‌مدت می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک، افزایش یابد، بنابراین بهترین راه سرمایه‌گذاری، سپرده‌گذاری کوتاه‌مدت است.

- از آنجایی که اقتصاد درگیر تورم است، خرید طلا برای جلوگیری از کاهش ارزش دارایی مناسب است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۹)

ریاضی و آمار (۳)

۹۱- گزینه «۱»

(مفهم بفرمایی)

برای رفتن از شهر A به شهر D باید از شهر B یا شهر C عبور کنیم.
بنابراین:

$$A \xrightarrow{2} B \xrightarrow{3} D \Rightarrow 2 \times 3 = 6$$

$$A \xrightarrow{1} C \xrightarrow{4} D \Rightarrow 1 \times 4 = 4$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 6 + 4 = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۹۲- گزینه «۳»

(مفهم بفرمایی)

$$A = \frac{8!}{4!} \times \frac{(0!+2!)!}{5!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{4 \times 3 \times 2 \times 1} \times \frac{(1+2)!}{5!}$$

$$= 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times \frac{3!}{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} = 2 \times 7 \times 6 = 84$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ و ۶)

۹۳- گزینه «۴»

(مفهم بفرمایی)

احتمال باریدن باران را با $P(A)$ و احتمال نباریدن باران را با $P(A')$ نشان می‌دهیم.

$$P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow \frac{P(A) = 3P(A')}{3P(A') + P(A') = 1}$$

$$\Rightarrow 4P(A') = 1 \Rightarrow P(A') = \frac{1}{4} \Rightarrow P(A) = \frac{3}{4}$$

$$P(A) - P(A') = \frac{3}{4} - \frac{1}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۹۴- گزینه «۳»

(اممرفضا ذاکر زاده)

موارد (الف)، (پ) و (ت) درست هستند.

در مورد (ب) در اندازه‌گیری سعی می‌کنیم اطلاعات توصیفی (کیفی) را تا حد ممکن به اطلاعات کمی (عددی) تبدیل کنیم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۲)

۹۵- گزینه «۳»

(مفهم صمیری)

این دو پیشامد چون هیچ اشتراکی ندارند، پس ناسازگارند و $B - A = B$ و $A - B = A$ ، لذا جواب گزینه «۳» است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۲۲)

۸۸- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

سرمایه فرد + کل سود دریافتی = ارزش بازاری هر سهم
تعداد کل سهام

$$\Rightarrow 1500 = \frac{30,000,000 + 15,000,000}{x}$$

$$\Rightarrow x = \frac{45,000,000}{1500} = 30,000 \text{ عدد}$$

کل سود دریافتی =

تعداد کل سهام خریداری شده توسط فرد $\times$ (قیمت اسمی - قیمت بازاری)

$$15,000,000 = (1500 - \text{قیمت اسمی}) \times 30,000$$

$$\Rightarrow (1500 - \text{قیمت اسمی}) = \frac{15,000,000}{30,000}$$

$$\Rightarrow \text{تومان } 1000 = 1500 - 500 = \text{قیمت اسمی}$$

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۶)

۸۹- گزینه «۱»

(تسرین یعفری)

(الف) همواره افراد به هنگام تورم طلا می‌خرند تا ارزش پولشان حفظ شود.

مشکل خرید طلا برای اقتصاد کشور:

- پول‌هایی که می‌توانست صرف سرمایه‌گذاری‌های مولد در اقتصاد شود، در چیزی مثل طلا منجمد می‌شود.

(سرمایه‌گذاری مولد، سرمایه‌گذاری‌هایی هستند که به ظرفیت تولیدی کشور از طریق: ۱- ایجاد کارخانجات و شرکت‌های جدید ۲- توسعه ظرفیت آن‌ها کمک می‌کند.)

(ب) پایه و اساس نیاز به تهیه بیمه: خطرپذیری است. بیمه، روشی است برای انتقال خطرپذیری، در قرارداد بیمه: بیمه‌گذار یا بیمه‌شده، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند. بیمه‌گر (شرکت بیمه) با جمع‌آوری حق بیمه‌ها، امکان جبران زیان هر بیمه‌گذار یا بیمه‌شده را فراهم می‌کند.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۸ و ۱۶۰)

۹۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

هزار تومان $170 = 120 + 50 = (20 \times 4) + 50$ = میزان درآمد ماهانه فرد

هزار تومان $120 = 40 + 80 = (10 \times 4) + (20 \times 4)$ = مجموع هزینه‌های ماهانه فرد

مجموع هزینه‌های ماهانه - میزان درآمد ماهانه = میزان پس‌انداز ماهانه

هزار تومان $50 = 170 - 120$ = میزان پس‌انداز ماهانه $\Rightarrow$

میزان زمان لازم برای برابر شدن میزان پس‌انداز با هزینه خرید کفش ورزشی

$$= \frac{550}{50} = 11 \text{ ماه}$$

با توجه به میزان پس‌انداز، ۱۱ ماه طول می‌کشد که او بتواند این کفش ورزشی را بخرد، بنابراین یک هدف میان‌مدت (از دو ماه تا سه سال برای دستیابی) می‌باشد.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

علوم و فنون ادبی (۳)

(مجتبی فرهادی)

۱۰۱- گزینه ۳

موارد «ب» و «د» هر دو صحیح هستند.

بررسی سایر موارد:

«الف»: دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا و مجله «بهار» به مدیریت میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی منتشر می‌شد.

«ج»: دهخدا با روزنامه «صور اسرافیل» همکاری داشت و مجموعه نوشته‌های طنزآمیز او با عنوان «چرند و پرند» در همان روزنامه منتشر می‌شد. روزنامه «سروش» را بعدها دهخدا در استانبول منتشر کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)

۱۰۲- گزینه ۲

(شیوا نظری)

دلیل دیگر گرایش به رمان‌های تاریخی روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته در میان نویسندگان بود.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نمایشنامه‌نویسی در دوره ناصرالدین‌شاه با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا رواج یافت.

گزینه «۳»: اولین فردی که به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود.

گزینه «۴»: ترجمه آثار اروپایی با تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی‌شاه آغاز شد، نه پیش از آن.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۱۰۳- گزینه ۳

(سیدعلیرضا علویان)

نثر ساده و عامیانه دهخدا شامل جملات کوتاه، واژگان ساده، تکرار فعل و اسم، کنایه و ضرب‌المثل‌های فراوان است که در گزینه «۳» به خوبی این موارد یافت می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژگان و زبان امروزی و خالی از پیرایه عبارت نشان می‌دهد که متن مربوط به نثر دوره معاصر می‌باشد. تفاوت زبان و نحوه بیان جملات این متن با زبان دهخدا کاملاً مشهود است.

گزینه «۲»: زبان موزون و کهن در کنار جدیت متن حاکی از آن است که نمی‌تواند مربوط به دهخدا باشد.

گزینه «۴»: اطناب، واژگان کهن و ساختار نحوی قدیم در این متن مشهود است که مربوط به نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۹۶- گزینه ۳

(سعید عزیزفانی)

در بهترین حالت می‌توانیم نتایج را فقط به جامعه آماری مورد بررسی تعمیم دهیم. پس گزینه «۳» نادرست است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۷)

۹۷- گزینه ۲

(محمدابراهیم توزنده‌بانی)

$$n(S) = \binom{12}{10} = \binom{12}{2} = \frac{12 \times 11}{2} = 66$$

$$n(A) = \binom{6}{5} \binom{6}{5} + \binom{6}{6} \binom{6}{4} = 6 \times 6 + 1 \times 15 = 36 + 15 = 51$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{51}{66} = \frac{17}{22}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۹۸- گزینه ۲

(علیرضا عبیدی)

در گام سوم گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها ممکن است در مرحله اندازه‌گیری، گردآوری یا ثبت داده‌ها و یا وارد کردن داده‌ها در نرم‌افزار اشتباهی رخ دهد. با بررسی دقیق داده‌ها می‌توان برخی از این اشتباه‌ها را تصحیح کرد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

۹۹- گزینه ۴

(گلناز بینقی)

گام اول: محدود کردن جامعه آماری با توجه به شرایط موجود - تعریف دقیق مسئله

گام دوم: تبدیل داده‌های توصیفی به کمی - اولین قدم برای یافتن داده‌ها - انتخاب معیار مناسب

گام سوم: تصحیح اشتباهات احتمالی

گام چهارم: گزارش معیارها - توصیف داده‌های کمی - ارائه نمودار و نتایج آماری

گام پنجم: تفسیر نتایج و نتیجه‌گیری

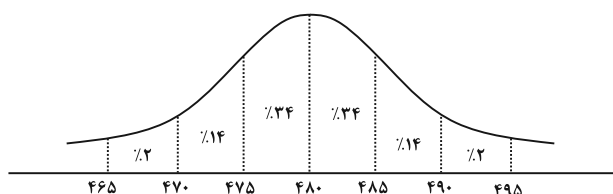
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

۱۰۰- گزینه ۱

(محمدابراهیم توزنده‌بانی)

طبق نمودار میانگین برابر با ۴۸۰ و انحراف معیار ۵ = ۴۸۰ - ۴۸۵ است از طرفی منحنی نرمال با میانگین ۴۸۰ و انحراف معیار ۵ به صورت زیر است:

لذا ۴۸۰ تا ۴۹۰ در واقع بازه $(\bar{x}, \bar{x} + 2\sigma)$ و ۴۷۰ تا ۴۸۰ بازه $(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x})$ است که هر ۲ شامل ۴۸ درصد داده‌ها هستند. لذا نسبت داده‌ها یکسان است. برای درک بهتر به نمودار زیر دقت کنید.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۷)

۱۰۴- گزینه ۳»

(سپید غلامپور سیوکی)

وزن بیت این گزینه، «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن» است که وزنی همسان دوری است و ناهمسان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن این بیت، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است که وزنی ناهمسان است.

گزینه ۲: وزن این بیت، «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن» است که وزنی ناهمسان است.

گزینه ۴: وزن این بیت، «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است که وزنی ناهمسان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۰۵- گزینه ۴»

(معمرازمین دانش‌فام)

بیت در قالب رباعی سروده شده است و وزن آن، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» می‌باشد.

مَشْ	تُو	سُ	خَ	نِ	خَصْ	مَ
بِشْ	تُو	زِ	مَ	نِین	نُکْ	تِ
-	-	U	U	-	-	U

کَ	بَـ	شِـ	نُ	مَـ	رو
کَـ	بَر	خِـ	زُ	پَـ	یا
U	-	-	U	U	-

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۰۶- گزینه ۴»

(شیوا نظری)

بررسی مصراع‌های نادرست:

گزینه ۱: «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

گزینه ۲: «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

گزینه ۳: «مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۰۷- گزینه ۲»

(شیوا نظری)

فاقد استعاره / مجاز: «گل» مجاز از بهار / تلمیح: فاقد تلمیح

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «استعاره: قانع بودن دل / مجاز «داغ»: غم / تلمیح: داستان جام جم که احوال و حوادث گیتی را در آن می‌دیده‌اند.

گزینه ۳: «استعاره: لعل استعاره از لب / مجاز: «صد»: مجاز از مقدار زیاد / تلمیح: اشاره به آب حیات و جان‌بخش بودن آن

گزینه ۴: «استعاره: «لعل» استعاره از لب / مجاز: «چشم» مجاز از نگاه / تلمیح: داستان خضر و آب حیوان

(علوم و فنون ادبی، بیان و بربیع، ترکیبی)

۱۰۸- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا امیری)

بیت فاقد استعاره است و «ماه» و «سرو» در مصراع نخست در معنای حقیقی به کار رفته‌اند.

تشبیهات: «تو ماه هستی»، «سروقد»، «تو سرو هستی» و «ماه‌سیما»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تشبیهات: دل به گوی و زلف به چوگان (به‌صورت مضمّر و پنهان)

گزینه ۲: «استعاره: «جوش غم» و «بنیاد دل» / تشبیهات: «سیلاب سرشک» و «قصر بنیاد»

گزینه ۴: «تشبیهات: «گنج رخسار» و «زلف چون مار»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان، ترکیبی)

۱۰۹- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا علویان)

این بیت سروده صائب تبریزی است که شاعر مصراع دوم آن را از این بیت مولانا تضمین کرده است:

چو خوبان حله پوشیدند درآ در باغ و پس بنگر / که ساقی هر چه دربابد تمام آورد مستان را / «ساقی» استعاره از واسطه فیض الهی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «این بیت سروده ظهیر فاریابی است. حافظ مصراع اول آن را در بیت «مرا امید وصال تو زنده می‌دارد // وگر نه هر دم از هجر توست بیم هلاک» تضمین کرده است.

گزینه ۲: بیت سروده سعدی است. حافظ مصراع اول آن را در بیت «حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی // من از آن روز که در بند توام آزادم» تضمین کرده است.

گزینه ۴: بیت سروده خواجهی کرمانی است. حافظ بیت «آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند / آیا بود که گوشه چشمی به ما کنند» را به تأثیر از این بیت سروده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربیع معنوی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۱۰- گزینه ۲»

(یاسین مهریان)

تصویر بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۲ «طلوع خورشید» است. «محبوبه نیلگون عماری» در بیت صورت سؤال استعاره از «خورشید» و منظور از «زلف زرتار» «پرتوهای زردرنگ نور خورشید» است. همچنین منظور از «خور» در بیت گزینه ۲ «همان «خورشید» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: توصیف جواهرات و تاج طلایی

گزینه ۳: توصیف برگ‌های زردرنگ در فصل پاییز

گزینه ۴: توصیف چهره زرد و موی سفید

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۰)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینه «۴»

(اسماعیل علیپور)

«إِنْ»: به درستی که، قطعاً، همانا (می‌توان آن را ترجمه نکرد). / «الجاهل مَنْ»: نادان کسی است که (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «یُزعم»: گمان می‌کند / «الفخر للنسب»: افتخار برای اصل و نسب است / «یبحث عن»: به دنبال ... می‌گردد (رد گزینه ۳) / «بدل»: جایگزین، جانشین / «للأدب»: برای ادب (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۱۱۲- گزینه «۳»

(روح‌الله گلشن)

«إعلم»: بدان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «کلّ طعامٍ»: هر غذایی (رد گزینه ۴) / «لا یُذکر»: (فعل مضارع) ذکر نشود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لا بركة»: هیچ برکتی (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۱۱۳- گزینه «۲»

(فاطمه منصورفاکی)

«أبصر»: نگاه کرد، نگریست / «الطفّل»: کودک / «أُمّه»: به مادرش، مادرش را / «بکی»: گریست، گریه کرد / «لأته عندما كان یلعب»: زیرا (چون) وقتی بازی می‌کرد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «مع أصدقاءه»: با دوستان خود (دوستانش) / «سقط علی الأرض»: بر زمین افتاد / «إنکسرَ»: شکست / «عظمُ»: استخوان (رد گزینه ۱) / «یده»: دستش (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۱۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«لا یُنقذ» فعل مضارع منفی است و به صورت «نجات نمی‌دهد» ترجمه می‌شود. ترجمه صحیح عبارت: به کسانی که وارد آتش شدند گفته شد: امروز کسی شما را نجات نمی‌دهد!

(ترجمه)

۱۱۵- گزینه «۱»

(امسان کلاته عربی)

«امید است»: لعلّ (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لنا» در گزینه‌های «۲ و ۳» اضافی است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «افتخار انسان»: فخر الإنسان (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «خردی استوار»: عقلی ثابت (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۱۱۶- گزینه «۳»

(اسماعیل علیپور)

مفهوم عبارت صورت سؤال این است که ریشه دردهای انسان، در درون خود اوست که این مفهوم فقط در بیت گزینه «۳» یافت می‌شود.

(مفهوم)

۱۱۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در گزینه «۴»، «کـ و مِثْل» مترادفاند.

(واژگان)

۱۱۸- گزینه «۴»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«استغفروا» در اینجا فعل امر باب استفعال است و عین الفعل یا دومین حرف اصلی آن با کسره می‌آید (صحیح: استغفروا) / «غفوراً» خبر حروف مشبّهة بالفعل و مرفوع است، نه منصوب (صحیح: غفورٌ رحیم).

نکته مهم درسی:

هرگاه «ما» به «إِنْ» متصل گردد، یعنی به صورت «إنّما» بیاید، اسم بعد از آن، مبتدا و مرفوع است و دیگر اسم «إِنْ» و منصوب نداریم.

(فیض حرکات)

۱۱۹- گزینه «۲»

(معمود باربرین)

در گزینه «۲»، «المسجد» اسم «لیت» و منصوب و «یکون» خبر آن است که به درستی بیان شده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «أخوان» اسمی مثنی است که در نقش اسم «لیت» آمده است، اگر اسم‌های مثنی در نقش منصوبی قرار بگیرند، منصوب به «باء» می‌شوند و فتنه نمی‌پذیرند. (أخوین)

گزینه «۳»: باید دقت شود که در ابتدای یک جمله جدید، از «إِنْ» استفاده می‌شود، نه «أَنْ».

گزینه «۴»: بلافاصله بعد از حروف مشبّهة بالفعل، فعل نمی‌آید، پس «لکن» استخدام نادرست است.

(انواع جملات)

۱۲۰- گزینه «۲»

(روح‌الله گلشن)

«لعلّ» از حروف مشبّهة بالفعل است که برای خود «اسم» و «خبر» دارد که به ترتیب اعرایشان «منصوب» و «مرفوع» است.

«حاضرین» خبر «لعلّ» محسوب می‌شود که اعرایش نادرست است و شکل صحیح آن «حاضرون» می‌باشد؛ زیرا خبر حروف مشبّهة بالفعل دارای اعراب مرفوع است.

(انواع جملات)

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

هر یک از ما در اطرافمان چیزهایی را می‌یابیم که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم. گاهی نیز چستی‌هایی را که واقعیت می‌انگاریم، غیر واقعی و خیالی می‌یابیم. گاهی به وجود چیزهایی پی می‌بریم که چستی آن‌ها را نمی‌دانیم و می‌توانیم از چستی آن‌ها سؤال کنیم و بگوییم «این چیست؟».

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۲» و «۳»: اشاره به قدم نخست دارند.

گزینه «۴»: اشاره به قدم دوم دارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۲۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- فردی که از الفاظ «این» و «آن» استفاده می‌کند نشان می‌دهد که به وجود آن چیز پی برده است.

- مفاهیمی مانند ققنوس هر چند وجود ندارند اما دارای ماهیت هستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۲۳- گزینه «۳»

(سبا پیغمبر زاده صابری)

قضیه انسان موجود است با قضیه انسان مخلوق است، مشابه‌اند. زیرا مخلوق و موجود از ذاتیات انسان نیستند و حمل آن‌ها بر انسان نیازمند دلیل است و در نتیجه نوع حمل غیر ضروری است، اما بشر، حیوان و ناطق ویژگی‌های ذاتی انسان هستند و دلیل نمی‌خواهند و نوع حمل ضروری است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۲۴- گزینه «۴»

(امیر منصوری)

رابطه امتناعی هم می‌تواند در قضایای موجه وجود داشته باشد مانند مربع دایره است. و هم در قضایای سالبه مانند: خدا موجود نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل از قبول خود آن خودداری می‌کند نه امری مخالف آن.

گزینه «۲»: نسبت بین موضوع و محمول در این رابطه بالاقتضاء لا است، یعنی نسبت به عدم اقتضاء ضرورت دارد. به عبارتی دیگر لاقتضاء یعنی اینکه هیچ اقتضا و ضرورتی نسبت به وجود و عدم ندارد (هم می‌تواند باشد و هم می‌تواند نباشد). که این مورد برای رابطه امکانی و مفاهیم ممکن‌الوجود است، اما در رابطه امتناعی یا مفاهیم ممتنع‌الوجود نوع رابطه بالاقتضاء لا است، یعنی نسبت به عدم ضرورت دارد و قطعاً نباید باشد.

گزینه «۳»: بین موضوع و محمول رابطه از نوع امتناعی است نه اینکه به کل رابطه‌ای وجود نداشته باشد.

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۲۵- گزینه «۳»

(مفهم رضایی‌بغا)

با توجه به انتهای سؤال که هر موضوعی را از کدام قسم از وجود پرسیده است، «دایره مستطیل»، ممتنع‌الوجود است و «دریای جیوه»، ممکن‌الوجود است و «آخرت»، ممکن‌الوجود است و «خداوند»، واجب‌الوجود است و «انسان»، ممکن‌الوجود می‌باشد.

دقت کنید که مفاهیمی همچون آخرت که باور داریم موجود است یا مفهومی همچون دریای جیوه که تا به حال به وجود نیامده، هر چند که در حال حاضر چنین وضعی را دارند اما در ذات خود ممکن‌الوجود هستند و ممکن است باشند یا نباشند.

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۲۶- گزینه «۲»

(مفهم رضایی‌بغا)

اگر برای حقیقتی، «وجود» ذاتاً ضروری باشد، واجب‌الوجود بالذات نامیده می‌شود که مصداق آن خداست. چنین حقیقتی دارای هیچ علتی نیست، زیرا نیازی به علت ندارد و خودش ذاتاً موجود است. پس واجب‌الوجود بالذات است، نه بالغیر (رد گزینه ۴). دقت کنید که چنین موجودی اصلاً امکان ذاتی نداشته که برطرف شود (رد گزینه ۳) همچنین از همان ابتدا بوده است و نمی‌توان روزی را فرض کرد که نبوده، پس نمی‌توان گفت به وجود آمده است (رد گزینه ۱).

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۲۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

رابطه علتی، رابطه‌ای وجودی است که در آن یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می‌دهد؛ یعنی مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها رابطه دوستی برقرار می‌گردد.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۲۸- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

فلاسفه مسلمان اصل علیت را یک قاعده عقلی می‌دانند و معتقدند که کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد، اما خود اصل علیت از این طریق به دست نمی‌آید. دکارت به عنوان فیلسوفی عقل‌گرا نیز چنین باوری داشت اما منشأ درک علیت را فطرت می‌دانست نه عقل. (رد گزینه ۳)

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۲۹- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

اصل سنخیت به این معناست که هر علتی معلول خاص خودش را پدید می‌آورد و هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود؛ به عبارت دیگر از یک شیء واحد ممکن نیست که معلول‌های مختلف و متفاوتی صادر شود که دقیقاً با مضمون و محتوای این قاعده عقلی که در فلسفه اسلامی وجود دارد مطابق است: از واحد به غیر از واحد چیزی پدید نمی‌آید.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۳۰- گزینه «۲»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

اطمینان‌خاطر باغبان از رویش بذر بعد از فراهم بودن علت به خاطر اعتقاد او به ضرورت علی و معلولی است. مطابق این اصل اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت یقین پیدا می‌کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه ۲۰)

ریاضی و آمار (۱)

۱۳۱- گزینه «۲»

(مفهم بپذیرایی)

برای متغیرهای اسمی نمودار میله‌ای بهتر از نمودار بافت نگاشت است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۲)

۱۳۲- گزینه «۱»

(مفهم بپذیرایی)

تعداد داده‌ها ۱۲ تا زوج است، بنابراین میانه داده‌ها (در داده‌های مرتب شده) برابر است با میانگین دو داده وسط.

$$\text{میانه} = \frac{3+4}{2} = 3.5$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۶)

۱۳۳- گزینه «۱»

(مفهم بپذیرایی)

در نمودار حبابی متغیر سوم با مجذور شعاع دایره‌ها و یا مساحت دایره‌ها متناسب است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۲)

۱۳۴- گزینه «۲»

(مفهم ابراهیم توزندهانی)

$$n = a + 10 + 50 + 2a = 3a + 60$$

$$D = \frac{2a}{3a+60} \Rightarrow D = \frac{2a \times 360}{3a+60}$$

$$A = \frac{a}{3a+60} \Rightarrow A = \frac{a \times 360}{3a+60}$$

$$\Rightarrow \frac{2a \times 360}{3a+60} - \frac{a \times 360}{3a+60} = 60$$

$$\Rightarrow \frac{a \times 360}{3a+60} = 60 \Rightarrow \frac{6a}{3a+60} = 1 \Rightarrow 6a = 3a+60$$

$$\Rightarrow 3a = 60 \Rightarrow a = 20$$

$$D = 2a = 40$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۱۳۵- گزینه «۳»

(کلناز بینقی)

طبق فرمول فراوانی نسبی داریم:

$$A = \frac{f_A}{N} = \frac{3x}{3+3x+x+4+x+5} = \frac{3x}{8x+12}$$

$$\Rightarrow \frac{3x}{8x+12} = \frac{1}{3} \Rightarrow 3x \times 3 = 8x+12 \Rightarrow 4x = 12 \Rightarrow x = 3$$

$$\Rightarrow N_B + N_C = x+4+3 = x+7 = 3+7 = 10$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۱۳۶- گزینه «۲»

(ابوالفضل بهاری)

$$A = \frac{15}{100} \times 360^\circ = 54^\circ$$

$$B = \frac{40}{100} \times 360^\circ = 144^\circ$$

$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} + \hat{D} = 360^\circ \Rightarrow \hat{D} = 360^\circ - (54^\circ + 144^\circ + 90^\circ)$$

$$\Rightarrow \hat{D} = 360^\circ - 288^\circ = 72^\circ$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

۱۳۷- گزینه «۳»

(ابوالفضل بهاری)

$$R = \max - \min$$

$$4k + 3k + 2k + 2k = 90 - 12 \Rightarrow 11k = 78 \Rightarrow k = 6$$

می‌دانیم دامنه میان چارکی فاصله Q_3 تا Q_1 است $(Q_3 - Q_1)$ ، طبقنمودار فاصله Q_3 تا Q_1 ، $2k + 2k$ می‌باشد:

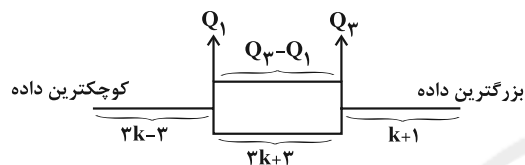
$$IQR = Q_3 - Q_1 = \Delta k \xrightarrow{k=6} 5 \times 6 = 30$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۳۸- گزینه «۲»

(سعید عزیزفانی)

با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر داریم:

$$Q_3 - Q_1 = 3k + 3 = 18 \Rightarrow 3k = 15 \Rightarrow k = 5$$

کوچکترین داده - بزرگترین داده = R

$$= (3k - 3) + (3k + 3) + (k + 1) = 7k + 1 = 7(5) + 1 = 36$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۳۹- گزینه «۲»

(مفهم ابراهیم توزندهانی)

$$\frac{A}{B} = \frac{\text{مساحت دایره A}}{\text{مساحت دایره B}} = \frac{180}{x} = \frac{\pi r_A^2}{\pi r_B^2} \Rightarrow \frac{180}{x} = \frac{r_A^2}{r_B^2} \Rightarrow \frac{180}{x} = \frac{6^2}{25} \Rightarrow \frac{180}{x} = \frac{36}{25} \Rightarrow x = \frac{180 \times 25}{36} = 125$$

$$\frac{180}{x} = \frac{(2/5 r_B)^2}{(r_B)^2} \Rightarrow \frac{180}{x} = \frac{4}{25} \Rightarrow 6/25 x = 180 \Rightarrow x = \frac{180 \times 25}{6} = 750$$

$$\Rightarrow x = \frac{180}{6/25} = 750$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۱۴۰- گزینه «۳»

(فخرشید کریمی)

$$\text{متغیر } x: \frac{\text{مقدار متغیر}}{\text{مقدار}} \times 100 = \frac{x}{100} \times 100 = 70 \Rightarrow x = 70$$

$$\text{متغیر } y: \frac{\text{مقدار متغیر}}{\text{مقدار}} \times 100 = \frac{y}{50} \times 100 = 30 \Rightarrow 2y = 30 \Rightarrow y = 15$$

$$\text{متغیر } z: \frac{\text{مقدار متغیر}}{\text{مقدار}} \times 100 = \frac{z}{80} \times 100 = 25 \Rightarrow 100z = 25 \times 80$$

$$z = \frac{25 \times 80}{100} = 20$$

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{70 + 15 + 20}{3} = 35$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۴۱- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

- جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۴۲- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۴۳- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

لیبرالیسم به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها است. دموکراسی به معنای حاکمیت مردم است. لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد.

از منظر ارسطو افتراق حکومت موناشری و تیرانی در شیوه حکومت است. شیوه حاکمیت موناشری بر اساس فضیلت و شیوه حاکمیت تیرانی براساس خواست و میل حاکم است.

از منظر فارابی حاکمیت اقلیت انسان‌محور بر اساس فضیلت انسانی، ضروریه (جامعه قناعت‌گرایی) نام دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

۱۴۴- گزینه «۲»

(کوتر شاه‌مسینی)

تبعیت اراده یک انسان از انسان دیگر، به دو صورت می‌تواند باشد:

۱- تبعیت باکراهت؛ وقتی است که تبعیت ناشی از تهدید و ترس باشد. مانند تبعیت از استالین

۲- تبعیت بارضایت؛ وقتی است که شخصی با میل درونی، مطابق اراده دیگری عمل کند. مانند تبعیت از گاندی، مارتین لوتر کینگ و رئیس‌علی دلواری

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۸)

۱۴۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

نظام فرهنگی، عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۴۶- گزینه «۲»

(امیرمهری افشار)

افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

نبود شرط اول، جامعه مشترک (جامعه‌ای که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد) می‌سازد و نبود شرط دوم، جامعه فاسق (جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند)، می‌سازد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

۱۴۷- گزینه «۴»

(آریتا پیرقی)

از سال ۱۳۹۰ تجدیدنظر در سیاست‌های کاهش جمعیت شروع شد و سرانجام در سال ۱۳۹۳ اصول کلی سیاست‌های جمعیتی کشور تصویب گردید.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

۱۴۸- گزینه «۲»

(امیرحسین کاروبین)

امروزه جوامع غربی به علت‌هایی مانند بالارفتن سن ازدواج، افزایش بی‌ثباتی، فروپاشی خانواده‌ها و طلاق، رفاه‌زدگی، عاقبت‌طلبی و مصرف‌گرایی و به دنبال آن هزینه‌پنداشتن فرزندان و ... با مسئله کاهش جمعیت و عوارضی چون پیری و سالمندی جمعیت مواجه‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۹)

۱۴۹- گزینه «۳»

(امیرمهری افشار)

اگر سرمایه‌های نفتی به درستی استفاده نشود، می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن به قیمت و درآمد نفتی وابسته است. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است؛ دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود، به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.

تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، توزیع نابرابر امکانات، تجمل‌گرایی و غلبه فرهنگ مصرفی از معضلاتی است که اقتصاد ما با آن دست به گریبان است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۳۲)

۱۵۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

برخی از کشورهای سلطه‌گر غربی، که از سویی اقتصاد را اساس همه‌چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این‌رو جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۳۳)

منطق

۱۵۱- گزینه ۴

(سبا معجزه زاده صابری)

تفکر نقادانه یا سنجشگرانه، فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر است. البته پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها همچون اکثر فعالیت‌های انسانی نیازمند تمرین و تکرار است (تأیید گزینه‌های ۱، ۲ و ۳)، اما در گزینه ۴ درباره چپستی تفکر گفته شده است در حالی که در تفکر نقادانه به دنبال چگونگی یا همان نحوه تفکر صحیح هستیم نه چپستی و ماهیت تفکر.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه ۹۹)

۱۵۲- گزینه ۱

(پرگل رمیمی)

یکی از کاربردهای استدلال، دستیابی به حقیقت است که به استدلال‌های به کاررفته در این مورد، «برهان» می‌گویند. استدلال‌هایی که برای قانع کردن دیگران استفاده می‌شود، «خطابه» نام دارد. همچنین استدلال‌هایی که برای غلبه بر دیگران استفاده می‌شود را در فن «جدل» بررسی می‌کنند. **تکته:** فن بیان جزء کاربردهای استدلال نیست و یک نوع علم است. می‌توان گفت فن بیان جامع‌تر از هر سه کاربرد استدلال است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه ۱۰۳)

۱۵۳- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشأ خطای اندیشه باشد که آن را مغالطه «بار ارزشی کلمات» می‌نامند. در اینجا فرد کلماتی با بار ارزشی منفی در مورد دلایل مخالفان و بار ارزشی مثبت در مورد دلایل خود به کار برده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مغالطه مسموم کردن چاه است.

گزینه ۲: مغالطه تله‌گذاری است.

گزینه ۳: مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵، ۱۰۶ و ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۱۵۴- گزینه ۳

(علیرضا تهیری)

در گزینه سوم، فرد نظر خودش را بیان کرده است و سپس گفته که هر کس از عاقلان باشد نظر او را درست خواهد یافت. بنابراین در این جا وی صفت مثبت و خوبی را به کسانی که حرفش را تأیید بکنند نسبت داده و بنابراین از مغالطه «تله‌گذاری» استفاده کرده است. اما سایر گزینه‌ها دارای مغالطه «مسموم کردن چاه» هستند.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: در این گزینه گفته شده که کسی که نظام فلسفی ملاصدرا را به خوبی مطالعه کرده باشد چنین انتقادی نخواهد کرد. یعنی در واقع به کسی که انتقاد کرده است این نسبت را داده که مطالعه و فهم کافی نداشته است که یک صفت منفی به حساب می‌آید و بنابراین مصداق مغالطه مسموم کردن چاه خواهد بود.

گزینه ۲: در این گزینه بیان داشته که فقط افراد بی‌سواد آن سخن مورد نظر را خواهند گفت و بنابراین مغالطه مسموم کردن چاه را به کار گرفته است.

گزینه ۴: در اینجا نیز به طور تلویحی گفته شده که اگر کسی ظرایف آثار یک نقاش به خصوص را تشخیص ندهد بی‌ذوق و بی‌هنر است و بنابراین مصداق مغالطه مسموم کردن چاه خواهد بود.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۱۵۵- گزینه ۳

(هسین آفونری راهنمایی)

بدون این که دلیل منطقی برای ماسک زدن بیاورد با دادن ویژگی اصیل بودن و با شخصیت بودن طرف شنونده ماسک زدن را درست می‌بیند. پس با دادن ویژگی‌های مثبت سعی در تله‌گذاری داشته است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه ۱۰۹)

۱۵۶- گزینه ۴

(مهمد رضایی‌بقا)

هنگامی که صفتی منفی بدون هیچ دلیل موجه به افرادی نسبت داده شود، با مغالطه «مسموم کردن چاه» مواجه هستیم.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۳)

۱۵۷- گزینه ۲

(فیروز نژادنهف - تبریز)

در گزینه ۲ فرد با آوردن ساعت سعی کرده است که تأخیرهای همیشگی خود را کوچک جلوه دهد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: بزرگ‌نمایی است.

گزینه ۳: بزرگ‌نمایی است.

گزینه ۴: مسموم کردن چاه

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۳)

۱۵۸- گزینه ۱

(فرهار قاسمی نژاد)

چون در ابتدای جمله ذکر دلیل (ذکر نکات) آمده است. پس هیچ مغالطه‌ای وجود ندارد. مغالطه زمانی رخ می‌دهد که به جای ذکر دلیل از عوامل روانی جهت اقناع مخاطب استفاده شود. مغالطه ذکر شده در سایر گزینه‌ها صحیح است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۳)

۱۵۹- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در موارد (الف و ب) با مغالطه بار ارزشی کلمات، از کلمات خوش‌نمک و نرم‌خوبی معقول استفاده شده است که بار ارزشی مثبتی دارند و بدین ترتیب از تندى نقدها کاسته‌اند. همچنین چون باعث شده است که حقیقت امر از آنچه هست (شوری بیش از اندازه غذا و تسلیم شدن در برابر مخالفان) کمتر جلوه کند در آن کوچک‌نمایی هم وجود دارد. در مورد (ج) به لحاظ تحریک احساس محبت و تعصب همشهری بودن، با مغالطه توسل به احساسات مواجهیم.

تکته: در مورد (ج)، تله‌گذاری نداریم چون صفت پسندیده‌ای برای انداختن افراد در تله بیان نشده است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

۱۶۰- گزینه ۲

(موسی سپاهی - سراوان)

مغالطه بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی، مغالطه‌ای است که در آن در دفاع از یک مورد نقاط قوت را بزرگ و نقاط ضعف را کوچک می‌کنند و در مخالفت با یک مورد نقاط قوت را کوچک و نقاط ضعف را بزرگ می‌کنند. همچنین مغالطه‌ای است که با بزرگ‌نمایی و بدون ذکر دلیل سعی در تأیید نظری داشته باشیم یا با کوچک‌نمایی و بدون ذکر دلیل، سعی در مخفی کردن حقیقتی داشته باشیم.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه ۱۱۱)